LAISVE
Semi-Weekly
102-02 Liberty Ave.
Ozone Park, N. Y. 11417
Area Code 212
Tel. MIchigan 1-6887

Entered as second class matter at the Post Office of Jamaica, N. Y., under the Act of March 3, 1879

LAISVĖ

THE LITHUANIAN SEMI-WEEKLY

LAISVĖ—LIBERTY
Dukartsavaitinis
Dalyje Queens apskrities (N. Y.) $10.00
Kanadoje $10.00
Kitur užsienyje $1200
Jungtinėse Valstijose $9.00
Pavienio egzemplioriaus kaina 10 centų

PRICE 10c

No. 80 ★ ★ ★ ★ ★ ★ Penktadienis, Spalio (October) 20, 1967, Ozone Park, N. Y. 11417 ★ ★ ★ ★ ★ ★ Metai 56-ieji

RYTOJ DIDŽIOJI PRIEŠKARINĖ DEMONSTRACIJA WASHINGTONE

KRISLAI

27-osios sukaktuvės
Paskutinės valandos
Vakarienė Niujorke
Šeštadienio rytas
Tęskime darbą tolyn

— Ieva Mizarienė —

Šiuos žodžius rašau spalio 12 d., tai Rojaus ir mano vedybų 27-oji sukaktis. Pasigendu jo kiekvieną sekundę, bet šiandien dar daugiau... Jis kaip visuomeniniame, taip ir asmeniniame gyvenime, niekad nepamiršdavo savo pareigų. Jis atsimindavo mano gimtadienius ir visokiausias sukaktis. Štai, žiūrėk, būdavo pareina su gėlių puokšte, su kokia nors prisiminimui dovanėle...

\- - -

Stovi mano mintyse mūsų drauge praleistos paskutinės valandos. Štai penktadienio rytas, rugsėjo 22 d. Gerame kavą, daromės pietums užkandžių. Skubame į "Laisvę" dirbti. Rojus nubėga nusipirkti laikraštį. Aš vairuoju mašiną, kaip ir dažniausiai atrydavau važiuojant į darbą. Mašinoj įsėdęs, Rojus tuojau atsuka radiją, išgirsti žinių.

\- - -

Po darbo (į pavakarę) man reikia vykti į Niujorką. Sakau Rojui: Gal nori su manim važiuoti? Jis sako važiuosiąs, jeigu nereiks labai skubėti atgal. Nuvažiuojame. Atlieku reikalus, einame valgyti vakarienės restorane. Ūpas abiejų toks geras, malonus! Kalbamės apie parengimą, Ventams pagerbti vakarą. Rojus duoda pastabėlių, ką man reikėtų prisiminti kalbant apie tuos mūsų judėjimo veikėjus, Nelę ir Povilą.

\- - -

Šeštadienio rytą aš pabudau anksčiau ir tuoj sėdau prie LLD darbo. Rojus atsikėlė šiek-tiek vėliau. Pasidarė susiryčius, gerai užkando, viskas tvarkoje.

Aš galvoju, kad reiks eiti į krautuvę, bet padarysime tai vėliau. O Rojus sako eisiąs nusipirkti laikraštį, kaip ir visada. Išėjo...

Grįžta už penkių minučių ir sako: "Kad tu žinotum, Ievuk, kaip sunku man buvo pareiti, užėjo koks silpnumas." Aš pasižiūriu į jį, ir momentaliai supratau, kad blogai — visas išmuštas šaltu prakaitu, o veidas pabalęs. Atsigulė lovon... Aš šaukiu greitąją pagalbą, daktarą, viską darau, ką tik galiu, bet niekas negelbsti...

Mielasis mano Rojus kelis kartus padejavo, atsikvėpė ir užmerkė akis amžinai...

\- - -

Ką gi dabar? Baisiai sunkiai pernešiu šias valandas, bet žinau, jis norėtų, jeigu galėtų dabar prakalbėti į mus, kad visi,netik aš viena, tęstume darbą tolyn. Jis visą savo jaunystę, visą savo subrendusį gyvenimą pašventė pažangiajam judėjimui. Tai buvo jo mylimiausios valandos, kai jis būdavo pareina namo po darbo, atsisėda prie mašinėlės ir rašo, rašo... O jei nerašo, tai skaito...

(Tęsinys 6 pusl.)

Didžiulės demonstracijos visoje šalyje prieš "draftą"

Per visą šalį prasidėjo jaunų vyrų demonstracijos ir protestai prieš šaukimą į kariuomenę.

San Francisco, Calif. — Spalio 16 dieną tūkstančiai demonstravo prieš "draftą." Policija suareštavo 119 žmonių, daugiausia jaunų vyrų.

Los Angeles, Calif.—Šimtai jaunų vyrų, šaukiamų į kariuomenę, demonstravo prie federalinio mieste pastato. Keli jaunuoliai viešai sudraskė šaukimo (drafto) kortas.

Chicago, Ill.—Trys demonstrantai prieš karą nubausti nuo vienos iki 10 dienų kalėjimu. Jie atsisakė išeiti iš federalinio teismo, kai jiems buvo policijos įsakyta išeiti.

Boston, Mass.— Didžiausia jaunų žmonių demonstracija įvyko šiame mieste. Daugiau kaip 250 viešai sudegino drafto kortas. O masiniame susirinkime Boston Common parke dalyvavo ir protestavo daugiau kaip 4,000 žmonių.

Philadelphia, Pa. — Jaunų vyrų demonstracijoje 5 viešai sudegino drafto kortas.

Cincinnati, Ohio. — Keli šimtai jaunuolių protestavo prieš šaukimą į armiją ir 27 sudegino kortas.

Portland, Ore.—Trys jaunuoliai suareštuoti už atsisakymą eiti į armiją.

Ithaca, N. Y.— Cornell universiteto studentai demonstravo prieš karą ir 15 sudegino kortas.

Washingtonas. — Vienuolika jaunų vyrų sugrąžino drafto kortas Selective Service System centrui.

Kanados prancūzai prieš atsiskyrimą nuo Kanados

Montreal. — Daugeli nustebino Quebec Liberal Federacijos suvažiavimas. Beveik vienbalsiai tos partijos suvažiavimas, kuriame dalyvavo 1,200 delegatų, pasisakė prieš Quebeco prancūzų atsiskyrimą nuo Kanados. O ši partija yra skaitoma nacionalistine partija. Buvo manyta, kad kaip tik šiai partijai priklauso žodis taip opiu prancūzų atsiskyrimo klausimu, kurį taip smarkiai pajudino atsilankęs į Expo-67 Prancūzijos prezidentas de Gaulle.

Didžiausias atsiskyrimo šalininkas Mr. Levesque taip supyko, jog viešai rezignavo iš Liberalų partijos. Manoma, kad toks suvažiavimo aiškus pasisakymas prieš atsiskyrimą tam visam judėjimui sudavė labai skaudų smūgį.

Washingtonas. — Senatorius Symington, kuris tvirtai palaiko valdžios politiką Vietname, išreiškė nepasitikėjima apsigynimo sekretoriui McNamarui. Jis mano, kad Mr. McNamara nevakankamai energingai plečia Vietnamo karą.

Nori atsteigt ryšius su Egipto respublika

Londonas.—Anglijos valdžia pasiuntė atstovą į Jungtinę Arabų Respubliką (Egiptą) pas prezidentą Nasserį tartis dėl atsteigimo normalių ryšių. Sakoma, kad Nasseris yra išreiškęs pageidavimą tokiems ryšiams atsteigti.

Tuo tarpu Izraelio valdžia esanti spykusi ant Anglijos valdžios ir ją kaltina pataikavimu arabams.

Seoul, Korėja. — Pilnas žmonių busas nusirito nuo kelio ir užmušė 42 keleiviu, daugiausia senyvų moterų.

Respublikinės premijos

Tarybų Lietuvos dvidešimt septintųjų metinių išvakarėse Respublikinių mokslo ir technikos premijų komitetas prie Lietuvos TSR Ministrų Tarybos paskyrė 1967 metų respublikines premijas trisdešimt šešiems mokslo ir technikos darbuotojams.

Washington. — Kongresas kompromiso keliu sumažino Lotynų Amerikai paramą 10 milijonų dolerių. Dabar bus išleisti 75 milijonai dolerių.

Islington, Mass.

Mirė Yvonne Niaurienė

Antradienį, pavakaryje telefonu skambina į "Laisvės" raštinę S. Rainard, iš Dorchester, Mass., pranešdamas liūdną naujieną. Spalio 17 d., ryte, namuose mirė Yvonne Niaurienė, nuo širdies smūgio. Kūnas bus pašarvotas Crow Funeral Home, Washington St., Norwood, Mass. Laidotuvės įvyks spalio 20 d.

Nuliūdime liko vyras Robert ir dukra. Daugiau žinių bus suteikta vėliau.

"Laisvės" kolektyvas išreiškia nuoširdžią užuojautą velionės šeimai.

ISTORINĖ DIENA

Šeštadienis, spalio 22-oji, taps svarbia data Amerikos istorijos puslapiuose. Jeigu realizuosis planai, kuriuos nustatė platusis Amerikos taikos judėjimas, rytoj vyks **didžiausia demonstracija už taiką Amerikos istorijoje.** Demonstracijos obalsis yra "uždaryti Pentagoną." Jis nebus uždarytas fizine žodžio prasme, bet labai galimas dalykas, kad simboliniai tas obalsis pateisinamas, nes ši didi demonstracija gali tarnauti pradžia sustiprinto Amerikos žmonių protesto balso, kuris galų gale privers militaristus sulaikyti purvinąjį karą Vietname.

Yra pesimistų, kurie sako, kad tokios demonstracijos bevertės. Jie taip teorizuoja: prieš dvejus metus taikos judėjimas pradėjo augti, bet valdžia ne tik to judėjimo nepaisė, o karą Vietname platino ir platino. Praeitą pavasarį, balandžio 15-ą, beveik pusė milijono amerikiečių New Yorke ir San Franciske demonstravo už taiką. Jeigu pusė milijono išdrįso demonstruoti, milijonai ir milijonai jiems pritarė pasyviai. Kaip atsakė valdžia? Ji pradėjo bombarduoti Hanojų ir Haifongą, ji įsivėlė į karą dar giliau.

Taip, toks argumentavimas kai ką įtikina. Nusiminti lengva, lengva nuleisti rankas.

O visgi, teisybė ne pesimistų pusėje. Tiesa, kad valdžia neklauso taikos judėjimo, tiesa, kad militaristai ima viršų ir mus įpainioja į vis gilesnį ir gilesnį kraujo ir kančių dumblyną. Bet ji tai daro iš desperacijos. Taikos judėjimas ne tik neturi pagrindo nusiminti, bet turi pajusti savo galią.

Kuo labiau prezidento Johnsono administracija ir Pentagono generolai "eskaluoja" karą, tuo labiau platėja ir taikos judėjimo eilės. Balandžio 15-ą būrys jaunų studentų New Yorko Central parke viešai sudegino savo drafto korteles, tuo simboliškai išreikšdami savo pasiryžimą nekariauti Vietname. Tas žingsnis tada buvo skaitomas baisiai radikaliu, kuriam labiau nuosaikūs taikos žmonės nepritarė. Bet šią savaitę jaunuoliai degino savo drafto korteles protestantų bažnyčioje Bostone, degino bažnytinėmis žvakėmis, o juos prižiūrėjo pritardamas pastorius Coffin, didžiojo Yale universiteto kapelionas! Balandžio 15-ą už tuojautinį pasitraukimą iš Vietnamo stojo tik radikalusis taikos judėjimo sparnas. Šiandien beveik visas taikos judėjimas be ceremonijų šaukia: gana, gana, gana! Nešdinkimės lauk iš nelaimingojo Vietnamo, palikime Vietnamo žmonių likimą jiems patiems tvarkyti!..

Rašant šiuos žodžius nežinia, kaip valdžia reaguos į didžiąją demonstraciją rytoj. Leidimas jai neduotas. Galimas daiktas, kad bus ir areštų. Ar demonstracija bus traktuota žiauriai ar ne, nustatys, be abejo, ne koks nors Washingtono policijos inspektorius, o patys Baltieji rūmai.

Viso pasaulio akys šį savaitgalį nukreiptos į mūsų Washingtoną. Būkime ten, kas tik galime. Kada nors ateityje, kuomet karas bus baigtas — o jis **bus baigtas,** visa šalis bus dėkinga tiems, kurie pakluso savo sąžinės balso ir suplūdo sostinėn. Būkime to Amerikos žmonių sąžinės balso dalimi.

Tar. Sąjungos vadas mato karo pavojų

Volgograd. — Spalio 15 dieną čionai buvo atidengtas didžiulis paminklas per Antrąjį pasaulinį karą kritusiems tarybiniams kareiviams pagerbti. O šiame mieste, kuris tada vadinosi Stalingradu, jų žuvo daug. Bet kaip tik čia buvo suduotas ir vokiečiams triušinantis smūgis.

Į paminklo atidengimo apeigas suvažiavo patys aukščiausi T. S-gos vadai— Komunistų Partijos sekretorius Leonidas I. Brežnevas, premjeras Aleksejus Kosyginas, prezidentas Nikolajus Podgornas ir kiti. Vyriausią kalbą pasakė Brežnevas. Jis pasmerkė Jungtinių Valstijų karą ir agresiją Vietname. Jis pabrėžė, kad šio karo plėtimas pastato į pavojų pasaulinę taiką ir gali privesti prie naujo pasaulinio karo.

Brežnevas sakė, kad Tarybų Sąjunga dėjo ir dės visas pastangas taikai išlaikyti ir naujo karo išvengti.

Kitų kraštų diplomatai daug atidžios kreipia į šią Brežnevo kalbą ir į tą faktą, kad Tarybų Sąjungos vadai vyko į Volgogradą dalyvauti paminklo atidengime. Tai esąs įrodymas, kad tarybinė vadovybė yra labai susirūpinusi dabartine tarptautine padėtimi.

Pirmoji Amerikos moteriškė užprotestavo susidegindama

Los Angeles. — Florence Beaumont atvyko iš Baldwin Park, Calif., į Los Angeles, atsistojo prie didžiulio federalinio pastato, apsipylė gazolinu ir susidegino. Ji taip baisiai apdegė, kad policija turėjo vargo ją atpažinti. Bet iš dokumentų, rastų jos automobilyje, nustatyta jos pavardė. Be to, automobilyje rasta visokios literatūros, protestuojančios prieš Vietnamo karą.

Tuo savo pasiaukojimu Mrs. Beaumont, dviejų dukrų motina, išreiškė savo protestą prieš šį barbarišką karą. Jos vyras sako, kad jo žmona buvo labai energinga kovotoja prieš valdžios užsieninę politiką ir Vietnamo karą.

Tai bene bus pirma Amerikoje moteriškė savęs sunaikinimu pareikšti protestą prieš karą.

25,000 streikuoja

Chicago. — 25,000 Caterpilar Tracktor darbininkų sustreikavo spalio 2 d. Jie reikalauja algas pakelti ir darbo sąlygas pagerinti.

Areštavo 24 arabus

Jeruzalė. — Izraelio policija areštavo čia 24 arabus kovotojus. Kaltina juos kaip teroristus.

Berlynas.— Socialdemokratų Partija į Vakarinio Berlyno postą nominavo Klaus Schultz.

Popiežius persergsti pasauliečius

Roma. — Popiežius Paulius VI persergsti pasauliečius katalikus, kad jie visuomet būtų ištikimi savo dvasininkams ir jiems jų teisių nevaržytų. Jis sako, kad siaurinimas kunigų bei vyskupų autoriteto kenkia bažnyčios reikalams.

Bažnyčios biznis sekasi tik tada, kada parapijonai ištikimai pildo visus savo kunigų ir klebonų pageidavimus. Mat, paskutiniais laikais kai kurių paprastų katalikų reiškiamas nepasitenkinimas dvasininkijos politika pasiekė ir popiežiaus ausį.

Dvasininkai už Azijos kraštų suvažiavimą

St. Louis, Mo. — Pasaulinės Bažnyčių Tarybos (protestantų) sekretorius Dr. Eugene Carson Blake ragina prezidentą Johnsoną sušaukti visų Azijos kraštų susirinkimą ir jam pavesti Vietnamo klausimą išspręsti. Jis sako, kad iš anksto reikia pasakyti, kad mes priimsime ir pildysime tokio azijiečių susirinkimo nutarimus.

Abejotina, kad prezidentas Johnsonas su šiuo pasiūlymu skaitytųsi.

Lietuva Afrikai

Tarybų Lietuvos žvejai ištisus metus dirba vandenyne prie Afrikos krantų. Atlanto žuvimi jie aprūpina ne tik Lietuvą, bet ir daugelį Afrikos šalių. Šiandien laivus su lietuviškais vardais sutiksime Senegale, Nigerijoje, Toge, Maroke, Dahomėjoje, Kamerune ir kituose kraštuose.

Mūsų viceprezidentas išsigandęs Kinijos

Doylestown, Pa. — Čia kalbėdamas viceprezidentas Humphrey Amerikos žmones gąsdino komunistinės Kinijos pavojumi. Jis teisino ir gynė Vietnamo karą, nes šis karas esąs reikalingas išgelbėjimui Azijos. Humphrey supratimu, Azijos komunistai per Vietnamą siekia visą Aziją pasiimti į savo rankas.

Panevėžio statybos

Auga ir gražėja Panevėžys. Kur tik pažvelgsi — vastolių miškas arba nauji vastatai. Liepos pradžioje 480 vietų bendrabutį Rotomskio gatvėje gavo statybininkai. Politechnikumo moksleiviai rugsėjo pirmąją apsidžiaugė nauja sporto sale, o netrukus Ramygalos gatvėje šves įkurtuves antrojo Panevėžyje devynaukščio namo gyventojai.

EKSTRA

Maskva. — Tarybiniai mokslininkai pasiuntė 2,427 svarų aparatą ir sėkmingai nuleido ant planetos Veneros. Tą nuostabų žygį sveikina viso pasaulio mokslininkai. Venera yra už apie 15,000,000 mylių nuo Žemės. Aparatas buvo išsiųstas birželio mėnesį, jam pasiekti Venerą ėmė 120 dienų. Nuo planetos gauti aiškūs pranešimai. Patirta, kad Veneroje jokia žmogiška gyvybė negalima, nes ten būna iki 536 laipsnių karščio.

Aišku, kad apie šį tarybinio mokslo žygį ir pasiekimą bus plačiai kalbama ir rašoma.

LAISVE

LITHUANIAN SEMI-WEEKLY

PUBLISHED BY THE LAISVE, INC.
Published Tuesdays and Fridays, except in case of Holidays
102-02 LIBERTY AVENUE, OZONE PARK, N.Y. 11417
Entered as second class matter at the Post Office of Jamaica, N. Y.
Established April 5, 1911 —— ANTHONY BIMBA, Editor

SUBSCRIPTION RATES:

United States, per year	$9.00	Canada, Lat. Amer., per year,	$10.00
United States, per 6 months	$5.00	Canada, Lat. Amer., 6 months,	$5.50
Queens Co., per year	$10.00	Foreign countries, per year,	$12.00
Queens Co., per six months	$5.50	Foreign countries, 6 months,	$6.50

Ernesto Che Guevara ir ateitis

Bolivijos reakciniai militaristai su dideliu džiaugsmu skelbia, kad Če Guevara prieš pat mirtį pareiškė: "Aš esu Guevara, ir aš pralaimėjau..." Nepasitvirtina arba pasitvirtina pranešimas apie Guevaros mirtį, vienas dalykas tikriausiai pasitvirtina: Bolivijos ir bendrai Lotynų Amerikos reakcininkų džiaugsmas bus trumpas. Nėra abejonės, kad Bolivijos, Venecuelos, Gvatemalos ir Peruvijos liaudies partizanų judėjimas pergyvena sunkius laikus, kad militaristai įstengė suduoti jiems nemenkus smūgius. Tam yra tam tikrų priežasčių. Visose minėtose šalyse kairiajame judėjime nemenkas pasidalinimas. Iš kitos pusės, Amerikos CIA ir karinės misijos visokiais būdais ir moderniškiausia technika padeda vietinėms kariuomenėms kovoti prieš partizanus. Amerikos helikopteriai skrajoja virš kalnynų ir fotografuoja viską, kas juda. Nakties metu orlaiviai lėtai skrisdami prožektoriais apšviečia kalnus ir džiungles...

Bet tos visos pastangos negali pakeisti pamatinio fakto, kaip nepakeičia Vietname: kur žmonės skursta ir vargsta, jie tęs kovą, kol pagerins savo dalią. O skurdo ir vargo Lotynų Amerikoje yra tiek ir tiek. Bolivijos aukštų plokštumų valstiečiai ir švino kasyklų darbininkai nuskurę, Gvatemalos bananų plantacijų bernai, Venecuelos pusininkai gyvena pusbadžiai.

Romantiški partizanų vadai ir kovotojai gali kristi kovos lauke, bet juos pavaduos kiti. Bolivijos pulkininkas arba generolas tikriausiai melavo, kai pasakojo, kad Guevara jam sakęs "Aš pralaimėjau." Bet jis melavo ir platesne prasme. Jis melavo, kai pasididžiuodamas pasakojo laikraštininkams, kad partizanai dabar nugalėti.

Batista tuzinus kartų skelbė nugalėjęs Kubos partizanus. O kur jie dabar?

Šalin su tokia konstitucija!

Per kelis mėnesius "sunkiai" darbavosi New Yorko valstijos konstitucinė konvencija. Dabar turime rezultatus: turime naujosios konstitucijos projektą, kurį turės piliečiai nubalsuoti lapkričio 7 dieną. Buvo reikalauta, kad konvencija sutiktų leisti konstituciją balsuoti atskirais punktais. Yra punktų, kurie priimtini, geri, bet yra tokių, kurie pavojingi valstijos žmonių interesams. Tegu žmonės turi progą pasirinkti, kas jiems patinka, o su kuo jie nesutinka. Deja, konvencijos vadai patvarkė, kad konstitucija būtų balsuojama jos visumoje, jokių paskirstymų negali būti.

Dabar piliečiams pasirinkimo nėra. Jie turi balsuoti už visą konstituciją, arba prieš visą konstituciją.

Visa pažangioji New Yorko valstijos visuomenė griežtai priešinga šiai naujai konstitucijai ir ragina visus piliečius balsuoti prieš ją. Kai kurie net komerciniai laikraščiai, pav. "N. Y. Times" ir "New York Post" taip pat ragina piliečius balsuoti prieš konstituciją.

Keistai pasielgė gubernatorius Rockefelleris. Kai buvo pranešta, kad konstitucijos projektas jau gatavas ir kai su juo gubernatorius susipažino, jis pareiškė, kad konstitucija netikus ir reikia balsuoti prieš ją. Bet vėl sako apsigalvojęs ir priėjęs išvados, kad siūlomos konstitucijos gerieji punktai pralenkia bloguosius, ir todėl dabar jis ragina piliečius už ją balsuoti. Manoma, kad šis gubernatoriaus nuomonės pakeitimas gali padėti konstitucijos šalininkams laimėti lapkričio balsavimuose.

Bet toks gubernatoriaus apsivertimas aukštyn kojomis, aišku, nė per nago juodymą nepakeičia rimtai galvojančių piliečių nuomonės apie siūlomą konstituciją, ir jie balsuos prieš ją.

Ypač vienas naujoje konstitucijoje punktas yra pavojingas. Jis pakeičia iki šiol New Yorko valstijoje veikusios konstitucijos draudimą valdžiai kaip nors paremti privatiškas mokyklas (parapijines mokyklas) iš valstijos iždo. Naujojoje konstitucijoje suteikiama valdžiai teisė tam tikroje formoje padėti ir parapijinėms mokykloms. Vadinasi, sulaužomas šalies konstitucijos patvarkymas, kad valstybė turi būti atskirta nuo bažnyčios. Jau dėl to vieno siūloma konstitucija turėtų būti atmesta.

Netenka nė kalbėti, kad katalikų bažnyčios dvasininkija labai remia naująją konstituciją ir ragina tikinčiuosius už ją balsuoti. Mat, jeigu konstitucija būtų priimta, tai katalikų bažnyčių išlaikomos parapijinės mokyklos atsidarytų duris į valstijos iždą. Bet reikia tikėtis, kad dauguma piliečių lapkričio 7 d. balsuos prieš naujosios konstitucijos projekta, ir todėl bus per anksti apsidžiaugta tų, kurie taip jau labai norėtų New Yorko žmonėms užkarti šitą nelemtą dokumentą.

Kas ką rašo ir sako

PRIPAŽĮSTA, KAD PREZIDENTO PRESTIŽAS SMUNKA

Pranciškonų "Darbininkas" (spalio 11 d.) šitaip apverkia prezidento Johnsono prestižo likimą ryšium su Vietnamo karu:

Prezidentas Johnsonas asmeniškai ir jo politika šiuo metu sustiprintai puolami. Populiariausias prieš jį ginklas — opinijos tyrimo duomenys.

Jais sudarinėjamas įspūdis, kad prezidentui pasitikėjimas tautoje sparčiai krinta. Pagal Harris tik 31 proc. pritaria jo politikai—tai 10 proc. mažiau nei prieš metus. Opinijos tyrimo duomenim taip pat sudaromas įspūdis, kad pasitikėjimo daugiau už LBJ turi sen. R. Kennedy santykiu 51:39; kad respublikonų dvejetas Rockefelleris - Reaganas pralenkia demokratų dvejetą Johnson-Humphrey santykiu 57-43; kad negrų, davusių savo 90 proc. balsų už Johnsoną, dabar duotų 30 proc. už respublikoną.

Ši propaganda nėra tik rinkiminė, siekianti naują asmenį atvesti į Baltuosius Rūmus. **Jos pagrindinis tikslas — pakeisti politiką Vietname.** Viešai skelbiama: sustabdyti bombardavimą ir derėtis. Sykiu "Derybos dabar!" kuriamas naujas sąjūdis.

Prezidentas skelbiamas "perplautomis smegenimis," "atitrūkęs nuo tikrovės," "melagis." Šioje propagandoj iniciatyvą rodo "Americans for Democratic Action" vadai —Galbraightas, Schlessingeris, Goodwinas (buvę prez. Kennedy patarėjai). Kongrese pagrindinis tos propagandos reiškėjas yra sen. Fulbright. Jei Kongrese prezidento ginti stojo respublikonų vadai, tai spaudoje tokios gynybos nejauti, nes N. Y. Times, New York Post, Washington Post yra vadinamų liberalų rankose, o kolumnistai vadinami konservatyvieji pernai nutildyti sulikvidavus dienraščius, kuriuose jie pasireikšdavo.

Aišku, kad "Darbininkui" pono prezidento labai gaila, nes jis jo politiką ir Vietnamo karo plėtimą palaiko daugiau negu šimtu procentų.

JUO NETIKI IR NEPASITIKI

"The N. Y. Times" kolumnistas James Reston pasakoja, kaip spaudos žmonės, komercinės spaudos korespondentai ir kolumnistai, kalba apie Valstybės sekretorių Dean Ruską. Jie visi sutinka, kad jis yra iškalbus ir nuoširdus, ir kad jis iš peties palaikąs prezidento Johnsono politiką ir karą Vietname. Bet taip pat jie mano, kad jo nusistatymas yra klaidingas.

Pavyzdžiui, paskutinėje spaudos konferencijoje sekretorius prisimygęs teigė, kad šis karas esąs būtinai reikalingas pačios Amerikos **saugumui.** Jis teigė, kad ten mūs šalis gina "opiausius savo interesus." Bet ar tai tiesa? Labai abejotina. Kaip tik šis interesų klausimas ir esąs Washingtone diskusuojamas. Kaip tik daugybė žmonių nesutinka su Rusku ir Johnsonu, kad šis karas reikalingas Amerikos saugumui arba kad jame yra ginami "opiausi Amerikos interesai." Restonas sako:

"Kaip tik tuo klausimu sostinė yra giliausiai pasidalijusi, būtent, ar Vietnamo karas, kuris atsieina 100,000 užmuštais ir sužeistais ir apie 30 bilijonų dolerių per metus, iš tikrųjų yra mūsų tautinių interesų naudai; ar šitas karas yra svarbesnis už perstatymą mūsų pačių miestų ir už atsteigimą senojo apsivienijimo; ar Saigonas yra svarbesnis už Chicagą; ar iš tikrųjų Kinija yra pasimojusi užkariauti Pietrytinę Aziją, ir ar apvienijimas Azijos, kaip Rusk mato, yra lengviau pasiekiamas negu apvienijimas mūsų pačių šalies."

Tai rimti klausimai. Visais jais užimtoji Rusko ir prezidento pozicija nepateisinama ir nieko bendro neturi su "opiausiais mūsų interesais." Priešingai, jų nusistatymas yra kenksmingas Amerikos žmonių opiausiems interesams.

RAŠYTOJO M. SLUCKIO KŪRYBA UŽSIENYJE

Vilniaus "Tiesa" neseniai įdėjo tokį pranešimą:

Bulgarijos leidykla "Profizdat" 14,750 egz. tiražu išleido M. Sluckio apsakymų rinkinėlį, pavadintą "Vieną rugpiūčio vakarą." Vertė Vasilis Karateodorovas.

Vokietijos Demokratinės Respublikos leidykla "Aufbau" išleido 19 geriausių apsakymų rinktinę, pavadintą "Kaip sudužo saulė." Tiražas — 30,-000.

VDR žurnalas "Fiur dich" savo 32-me numeryje atspausdino "Nieko, tikrai nieko." Tai jau penkta šio apsakymo publikacija vokiečių kalba.

Rumunijos leidykla "Pentru literatura universala" 140 tūkstančių egz. tiražu išleido romaną "Laiptai į dangų." Vertė Noran Sever ir Dan Lazaresku.

Visuose leidiniuose supažindinama su autoriaus biografija ir kūrybiniu keliu.

Tai puikus draugo Sluckio kūrybos įvertinimas. Mes jį karštai sveikiname.

APGAVINGA ANTRAŠTĖ

Lietuvių Susivienijimo Amerikoje organas "Tėvynė" (spalio 13 d.) uždėjo žiniai tokią didelę antraštę: **"Komunistai nenori baigti karo."**

Komunistai jokio karo nėra pradėję. Vietnamo karas yra vietnamiečių tautos gynimosi karas. Kiek mums žinoma, į Vietnamą nėra pasiųntus jokios armijos jokia socialistinė šalis. Agresiją (karą) veda Jungtinės Valstijos. Jos ten turi daugiau kaip pusės milijono vyrų armiją. Jos karui kasmet išleidžia daugiau kaip 30 bilijonų dolerių.

Taigi ir šio karo baigimas priklauso Jungtinėms Valstijoms, o ne komunistams. Ne komunistai iš oro sėja sunaikinimą ir mirtį ant Vietnamo, bet mūsų šalies lėktuvai.

"Tėvynė" apgaudinėja savo skaitytojus tokiomis antraštėmis ir žiniomis.

Mirė admirolas Isakovas

Maskva. — Mirė admirolas Isakovas 73 m. amžiaus. 1917 revoliucijos metu jis ėjo su bolševikais. Buvo apdovanotas Stalino, Lenino ir Raudonosios vėliavos ordinais.

Newark, N. J. — 2,000 vietinio uosto darbininkų išėjo streikan, atsisakydami klausyti teismo draudimės.

Revoliucijos liepsna Rusijoje 1917 m.

Prieš penkiasdešimt metų, būtent 1917 metais, Rusijoje įvyko dvi revoliucijos. Vasario pabaigoje buvo nuversta caro valdžia, padarytas galas Romanovų dinastijos viešpatavimui, kuris tęsėsi per tris šimtus metų.

Spalio 25 dieną darbo liaudis, vadovaujama Bolševikų partijos, nuvertė buržuazijos ir dvarponių valdžią, kurios priešakyje buvo Aleksandras Kerenskis.

Tais laikais Rusija laikėsi senojo kalendoriaus, todėl pirmoji revoliucija vadinama **Vasario revoliucija,** o antroji — **Spalio revoliucija,** nors pagal naująjį kalendorių ji įvyko lapkričio 7 dieną.

Carų valdžios gynė dvarponių ir buržuazijos reikalus, todėl darbo liaudis nuolatos prieš jas kovojo. Kaip žinia, 1914 metais prasidėjo Pirmasis pasaulinis karas. Prieš Rusiją kariavo Vokietija, Austro-Vengrija, Turkija. Karą jai buvo paskelbusi ir Bulgarija.

Karo frontai buvo ilgiausi. Rusijos priešų jėgos buvo galingos. Prieš jas Rusija sumobilizavo apie 13,-000,000 vyrų.

Karas buvo sunkus. Rusija neteko aie 2,000,000 karių užmuštais ir du kartus tiek sužeistais. Frontuose stokavo ginklų ir amunicijos, nes Rusija buvo industriniai silpna.

Finansinė karo našta padidino popierinių pinigų išleidimą net 14 kartų. Pragyvenimo reikmenys pabrango apie 6 kartus. Pasireiškė stoka duonos ir kitų gyvenimo reikmenų, nes mobilizavus valstiečius į armiją, nebuvo kam laukus įdirbti. Lengvosios industrijos fabrikai užsidarinėjo. Vien 1917 m. kovo mėnesį jų užsidarė 120 ir į bedarbių eiles išmėtė 10,000 darbininkų. Karo frontuose viešpatavo mirtis ir kraujas, užnugaryje — vargas, skurdas, ašaros ir alkis.

Liaudies kantrybė trūko. Prasidėjo reikalavimai **taikos** ir **duonos,** o paskui ir **laisvės.** Pašaukti kazokai ir armijos daliniai slopinti Petrogrado (taip tada vadinosi Leningradas) stojo į liaudies pusę. Caras Nikalojus II-asis buvo priverstas pasitraukti, pavedant sostą savo sūnui. Bet kol jis užaugs, tai valdymą pavedė broliui Michailui. Bet liaudis nenusileido. Minios šaukė: **Šalin carizmas!**

Susidarė dvivaldystė

Dar per 1905 metų revoliuciją Rusijoje pasireiškė darbo žmonių valdžios naujoji forma — Sovietai (Tarybos), tai yra iš darbo žmonių išrinktųjų atstovų sudaryti organai. Taigi, nuvertus caro valdžią, darbininkai ir karo frontuose kareiviai tuoj rinko savo atstovus į Sovietus. Steigėsi miestų, miestelių ir armitarpų Dumoje, kurią sudarė buržuazijos ir dvarponijos atstovai, menševikai ir eserai suorganizavo Rusijos Laikinąją vyriausybę, kol bus sušauktas Steigiamasis seimas. Išsipildė Lenino ankstyvesnis mokymas, būtent: darbininkai ir valstiečiai verčia carizmą, o buržuazija ruošiasi pagrobti valdžią į savo rankas.

Tokiu būdu tuoj po nuvertimo carizmo susidarė dvivaldystė. Dumos sudarytoji Laikinoji vyriausybė tuojau susitarė su užsienio imperialistais tęsti karą iki pergalingos pabaigos, gavo stiprią finansinę pagalbą, ypatingai iš Jungtinių Amerikos valstijų. Valstiečius ramino, kad jie žemę gaus tik tada, kada susirinks Steigiamasis seimas, o seimo šaukimą atidėliojo iki karas bus baigtas.

Į tarybas pradžioje daugumoje pateko menševikai ir eserai. Tai buvo todėl, kad daug Bolševikų partijos vadų buvo ištremti, taipgi darbo liaudis dar tebetikėjo menevikų ir eserų gražiomis žalbomis.

Visos Rusijos Pirmasis tarybų atstovų suvažiavimas įvyko 1917 m. birželio 3 d. Jame buvo virš 800 menševikų ir eserų, o tik 105 Bolševikų partijos žmonės.

Šis suvažiavimas pasisakė pilnai už Laikinosios vyriausybės politiką.

Naujos liaudies kovos

Prasidėjo darbo masių kova už perrinkimą atstovų į tarybas. Kiekviena diena rodė, kad buržuazija, dvarponija, menševikai ir eserai nieko darbo liaudžiai neduos. Visoje šalyje išsiliejo demonstracijos. Birželio 18 dieną vien Petrograde demonstravo 500,000 žmonių ir reikalavo taikos. Liepos 4 dieną Petrograde vėl demonstravo virš 500,-000 darbininkų ir 20,000 jūreivių. Kerenskio valdžia įsakė šaudyti į demonstrantus. Apie 400 demonstrantų buvo užmušta ir daug sužeista.

Po šių įvykių darbo liaudis ir kareiviai griežtai pasisuko link Bolševikų partijos. Petrograde, Maskvoje ir kituose miestuose į tarybas dabar buvo išrinkta daugumoje bolševikai arba žmonės, kurie rėmė Bolševikų partijos poziciją.

Baltarusijoje, Ukrainoje, Užkaukazijoje ir Sibire rinkimus į tarybas laimėjo bolševikai. Šiaurvakarinis ir Vakarinis karo frontai, tai yra artimiausi link Maskvos ir Petrogrado, taip pat į kareivių tarybas išrinko bolševikus.

Kareiviai ir darbininkai masėmis stojo į Bolševikų partiją. Vien Vakarų fronte per trumpą laiką į partiją įstojo virš 18,000 kareivių, nepaisant, kad buržuazinė valdžia žiauriai puolė Bolševikų partiją.

Lozungas: **"Visa galia Sovietams"** atgavo savo svarbą, nes buvo žinoma, kad Tarybos, paėmusios galią į savo rankas, jau bus darbo žmonių valdžios organai, o ne priedas prie buržuazinės Laikinosios vyriausybės.

Su tuo pasibaigė pirmasis revoliucijos laikotarpis.

D. M. Šolomskas

P. S. Apie tolimesnius šio istorinio laikotarpio įvykius bus kituose straipsniuose.

Dar labiau gerėja sveikatos reikalai Lietuvoje

(Specialiai "Laisvei")

Tarybų Lietuvoje kaip niekada šiandien rūpinamasi darbo žmogaus sveikatos apsauga, pareiškė spaudos atstovams Lietuvos TSR Sveikatos apsaugos ministro pirmasis pavaduotojas M. Zaikauskas. Jis taip pat papasakojo apie dabartinį mūsų respublikos sveikatos įstaigų tinklą, apie tai, kaip jis plečiamas šiais jubiliejiniais metais.

M. Zaikauskas pateikė tik keletą ryškesnių pavyzdžių, kalbančių apie tai, kaip toli nužengė Lietuvoje gydymas. 1939 metais Lietuvoje 10,000 gyventojų teko tik 17 lovų ligoninėse, 7 gydytojai ir 5 vidurinio medicinos personalo darbuotojai. 1967 metų pradžioje tokiam pat gyventojų skaičiui teko 95 lovos, 23 gydytojai ir 66 vidurinio medicinos personalo darbuotojai. Dabar vien Sveikatos apsaugos ministerijos gydymo įstaigose yra daugiau kaip 27 tūkstančiai lovų, beveik šeši tūkstančiai gydytojų ir 16 tūkstančių vidurinio medicinos personalo darbuotojų. Žymiai pakilo gydytojų kvalifikacija. Šių metų pradžioje turėjome 25 mokslų daktarus ir 220 medicinos mokslų kandidatus.

Tačiau ne šie skaičiai labiausiai mus džiugina. Plataus sveikatos apsaugos tinklo miestuose ir kaimo vietovėse dėka, tarybinės medicinos pasiekimų, plataus profilaktinio darbo dėka Lietuvoje sparčiai mažėja gyventojų susirgimai, o kartu ir mirtingumas. Ypač sumažėjo kūdikių mirtingumas. Dabar Lietuvoje jis yra mažesnis negu Jungtinėse Amerikos Valstijose, Prancūzijoje, Rumunijoje.

Įdomus yra ir tas faktas, kad šiuo metu Lietuvos gyventojų naturalus prieaugis, nors truputį ir atsilieka nuo visos Tarybų Sąjungos, yra žymiai didesnis negu Prancūzijoje, Čekoslovakijoje ir kitose šalyse.

Lietuvoje kasmet pastatoma visą eilę modernių ligoninių ir gydyklų. Štai pernai stambi 240 lovų ligoninė buvo pastatyta Kėdainiuose. 320 lovų ligoninė užbaigta statyti Kaune, Vilijampolėje. O šiemet vėl kyla nauji šiuolaikiniai gydymo įstaigų korpusai. Visai neseniai buvo atiduotas naudoti 150 lovų korpusas Kulautuvos tuberkuliozės sanatorijoje. Sparčiai statomos naujos šiuolaikinės ligoninės periferijoje. Pakruojyje iškilo naujoji poliklinikos rūmai. Čia per dieną galima priimti 150 ligonių. Radviliškyje rajono ligoninė gavo naują skyrių su 25 lovomis. Šilutės ligoninėje šiemet bus baigtas statyti naujas 40 lovų korpusas.

Koresp.

Liaudies Ginkluotos Laisvinimo Jėgos

Hanoi. — Pietų Vietnamo partizanų suvažiavime nusitarta toliau vadintis: Liaudies Ginkluotos Laisvinimo Jėgos.

Taip, daktare, gryniausias Lietuvos šmeižmas

Kanados "Tėviškės žiburiuose" (spalio 5 d.) duoda straipsnį "Ar tai tėvynės šmeižimas?" Jam labai dasiėdę primetimai jam ir jo kolegoms, kad jie Lietuvą niekiną ir šmeižią. Jie mūsų Lietuvą labai mylį. Jie tik šventą teisybę apie šiandieninę Lietuvą ir jos gyvenimą savo skaitytojams pateikią.

Ir įrodymui savo "objektyviškumo" ryšium su Lietuva, dr. Grinius paduoda "nuomonę" penkių "liudininkų", kuriuos jis sutikęs Vokietijoje, tik sugrįžusius iš viešnagės Lietuvoje. Keturi iš jų nukalbėję labai blogai apie mūsų tėvynę. Taigi, ir dr. Grinius ir jo vienminčiai nešmeižia Lietuvos, kai jie kalba apie ją iš neigiamosios pusės.

Bet dalykas ne tame. Trūkumų Lietuvoje dar yra apsčiai beveik kiekvienoje gyvenimo srityje. Jų niekas neslepia. Jų neslepia nė patys Lietuvos žmonės ir jų vadovybė. Lietuvos spaudoje tie trūkumai keliami į viršų ir be pasigailėjimo kritikuojami. Ir tai puiku. Tai progresas. Tiktai taip trūkumus galima pašalinti.

Bet dr. Grinius ir jo vienminčiai pasidaro didžiausiais tėvynės šmeižikais, kai jie nieko daugiau Lietuvoje nemato, o tik trūkumus. Lietuva yra klestintis kraštas. Ji turi milžinišku pasiekimų ir laimėjimų kiekvienoje gyvenimo srityje, kiekvienoje dirvoje. Ir tas, kuris tik apie trūkumus tekalba, tik apie trūkumus terašo, Lietuvą niekina, žemina, šmeižia. Ir Grinius, ir kiti tos politinės vieros rašeivos, paima vieną kokį neigiamą atsitikimą nudieniniame Lietuvos gyvenime, jį padidina, jį išpučia, jį "pazalatija", taip, jog atrodo, kad ten visas gyvenimas tik toks ir tėra, kad ten nieko, o nieko geresnio, aukštesnio, prakilnesnio nebėra.

Štai kodėl mes sakome, kad tokie laikraščiai, kaip "Naujienos", "Draugas" "Dirva", "Darbininkas", "Keleivis" ir jų bendradarbiai bei redaktoriai per dvidešimt penkerius metus tik šitaip kalbėdami apie Lietuvą, ją šmeižia.

Paimkime kad ir minėtą dr. Griniaus ilgoką teisinimasi. Ar jame yra nors žodelis apie Lietuvos ir lietuvių tautos kurioje nors vienoje gyvenimo srityje pasiekimus ir laimėjimus? Absoliutiškai nė žodelio. O šmeižto tiek ir tiek. Pav., jis gavęs Lietuvoje išleistą kokių ten nuotraukų albumėlį. Ir ko jis apie jį nepriplepa! Jo spauda esanti "baisi", jo net rašalas iš tolo dvokiąs. Girdi, vietoje juo grožėjęsis, turi užkimšti nosį. Tas leidinėlis pas mane vėdinasi jau daugiau kaip du mėnesiai, tačiau jo blogas kvapas dar nėra išgaravęs".

Ir dr. Grinius klausia: Ar tai yra Lietuvos šmeižimas?

Yra ir nėra. Blogai išleistas leidinys vertas papeikimo.

Bet kokią iš to pas dr. Griniu išvada? Ar jis pasmerkia tik tuos, kurie šitaip tą albumėlį suniaukė? Ar jis primena, kad Lietuvoje kasmet išleidžiama šimtai ir tūkstančiai techniškai puikiausiai apdorotų knygų bei albumų? Ne!

Kiekvienas, kuris turi nors mažiausią pažintį su Tarybų Lietuvoje leidžiamomis knygomis, pasakys, jog į jas įdedama be galo daug rūpesčio, dailės ir sielos. Aš kartais net pagalvoju, ar tik ne per daug į tą kultūros sritį sudedama darbo, rūpesčių ir pastangų...

Kitaip su dr. Grinium. Iš to vieno albumėlio jis padaro išvadą, kad tik tą Tarybų Lietuva tepajėgia knygų leidimo dirvoje. Jis tiesiog šaukia: "Kodėl tariamai išvystyta Lietuvos pramonė dabar nepagamina geresnio popieriaus, geresnių spaudos dažų, geresnių mašinų, kurios veikdamos neklibėtų ir užspaustų spalvas tinkamoje vietoje? O gal lietuvių technika viską, ką pagamina geresnio, turi atiduoti rusams, kad saviesiems beliktų niekalai?"

Matote, kas padaryta su milžiniškais Lietuvos pramonės ir technikos pasiekimais, paremiant tik vienu nevykusiai išleistu albumėliu!

Ar tai ne šmeižtas?

Tai pikčiausias Lietuvos apšmeižimas ir išniekinimas!

A. B. Salietis

Montello, Mass.

Spalio 8 d. Massachusetts Moterų Sąryšis surengė rudeninį pikniką po stogu L. Taut. Name. Diena buvo graži ir gražus būrys susirinko svečių. Mūsų darbščioji šeimininkė Anna Markevičienė, su pagalba draugių Annos Jakubavičienės, Annos Chestnut, Mary Kanavolienės, Kazimieros Butkienės, su draugėmis, kurios dovanojo valgius (vietinės ir iš kitų miestų), pikniką įvykdė sėkmingą.

Teklė Niukienė aukojo pinigais $5.

Valgių stalui pyragų dovanojo Kast. Kalvelienė, A. Markevičienė, Bronė Lapinskienė, H. Tamašauskienė, M. Kazlauskienė, B. Čiuberkienė. Trakimavičienė, A. Račkauskienė.

Kugelius dovanojo: Lena Šmitienė, Marijona Gutauskienė, Anna Chesnut, A. Mihalut, M. Kanavolienė — keiką (nežinau ar tikras pavardes man pridavė), Likas 2 sv. frankforčių ir roles, Simton — morkų pyraga. H. Tamašauskienė— butelį kvaso iš Lietuvos. Juozas Masteika nupynė kašiką ir jin įdėjo ta butelį ir sūrį. Draugės Yv. Niaurienė ir Žukauskienė kašiką išleido, padarė kelis dolerius. N. Grybienė dovanojo tuziną margučių, svarą kavos. Gerulskienė numezgė šuniuką, buvo išleistas.

Iš to parengimo ligo gražaus pelno.

Visiems dalyvavusiems, už dovanas šeimininkei Annai Markevičienei už didelį darbą tariu ačiū!

Jei kieno pavardė neteisingai užrašyta ar neįrašyta, tai man praneškite, bus pataisyta.

K. Čereškienė

MIAMI, FLA.

Šių metų spalio 8 diena Lietuvių Socialio Klubo istorijoje liks kaipo viena iš įžymiųjų dienų. Tą teikė Frano Kvietkos gimtadienio atžymėjimo baliukas. Iš pradiniai planuoto baliuko išsivystė į tikrai ištakingą balių.

Pamatiniai, rengėja to baliaus Frano Kvietko, darbščioji ir mylima moteris Mary Kvietkas, bet, man atrodo, kad tikruoju architektu to parengimo buvo Marie Koch. Dvi merkuriškai darbščios, drąsios ir išradingos moterys, su pagalba darbščių pagelbininkių, sukvietė į balių publikos tiek, kiek tik klubas savo erdvėje tegalėjo sutalpinti. Valgių turėjo apsčiai dėl pietų ir vakarienės.

Po pietų "SquareDance" šokėjų grupė demonstravo plačiai Amerikoje šokamus amerikoniškus kadrylius, kurie tinka šokti visiem senesnio amžiaus žmonėm. Po kadrylių, reguliarus šokiams orkestras grojo polkas, valsus ir kitką. Visa publika buvo šventiškai nusiteikusi ir atrodo kad visi užmiršo savo skausmus ir negalavimus, linksmai laiką praleido.

Šis parengimas mums vieną paslaptį atidengė, kad jeigu kas sumaniai parengimą reklamuoja, tai ir pasekmės geros. Šį syki tuo reklamuotoju buvo Marie Koch. Jeigu jau jinai ką didesnio klubo naudai užsimeta įvykdyti, tai nesigailėdama savo sveikatos ir pastangų tą užmojį įvykdo.

Klubo patalpose esant skaitlingai publikai, M. Valilionienė rankoves pasiraitojus rinko "Laisvei" prenumeratu atnaujinimus ir naujų skaitytojų ieškojo. Tikiu, kad ji turėjo geras pasėkmes. Nuo savęs ir visu klubiečių vardu linkime Franui Kvietkai dar daug metelių linksmai ir laimingai pagyventi ir šaunių gimtadienių švesti, o jo mylimai Marytei geros sveikatos ir ryžtingos ištvermės.

S. Zavis

Sausra pakenkė ryžiams

Tokio. — Vakarinėje Japonijoje siautusi sausra sunaikino daug ryžių laukų. Nuostoliai siekia daugiau kaip milijoną akrų.

ĮDOMUS POETAS

Baigiau su pagyrimu žurnalistikos mokslus. Grįžau iš Nevos miesto. Dirbau Kaune redakcijoje. Čia užeidavo maloniu veidu, linksmų akių, jaunas, lyg pavasario dobilėlis, žmogus. Jis nedrąsiai pas mane kreipdavosi:

—Atnešiau eilėraštį. Gal atspausdinsite...

Redaktoriaudamas 18 metų, perskaičiau šimtų autorių eiliuotos kūrybos. Žinoma, rašydavo ir ne poetai. Įsisiurbiu į ką tik gauto Juozo Macevičiaus rankraščio eilutes. Ir tuoj pajuntu: šneka tikras poetas, nors jis daro beveik pirmus žingsnius į literatūros kalną. Kūrinį atspausdinau. Autorius dar dažniau atnešdavo. Ir jo eilėmis džiaugiaus, kaip vasarą klausydamas lakštingalos giesmę. Kartais ir pats paprašydavau:

—Atsiliepkite lyrika į šį svarbų įvykį...

Prabyla. Ir vėl originaliai. Juozas Macevičius parašydavo ir literatūriniais klausimais. Patikdavo man, kad jis ir publicistikoje buvo dainius — reiškė mintį, idėją pakiliai, su patosu. Bet kartą teko nuliūsti: netekau rimto ir nuoširdaus talkininko. J. Macevičius išvyko į Maskvą studijuoti literatūrą. Baigęs mokslus, pasinėrė į poezijos jūrą. Joje jis plaukė vis meistriškiau ir meistriškiau.

Jis išleido kelias lyrikos knygas. Pirmagimį man padovanojo. Užrašė labai nuoširdžius žodžius mano adresu. Savo raštais jis greitai išpopuliarėjo.

Kuo jis sužavėjo svarbiausiąjį talento pripažintoją ir garbintoją—liaudį? Juk Lietuva jau gali pasididžiuoti puikiais poetais. Kaip skambtelti mūzos styga, kuri neprimintų girdėtą balsą, vaizdą, toną, ritmą? Ir visgi J. Macevičius visur liko originalus, savitas. Jo posmą ne tik jauti, bet ir matai, matai, lyg išsišakojusį medį. Ir girdi jo šlamesį. Jo poezija skatina mąstyti, veržtis į filosofines erdves.

Taip, poetas savo kūryboje sprendžia ir dialektines problemas. Tai išryškėja ir iš tokių jo deimantėlių, kaip "Mes gyvenam dabar kitais maštabais," "Aš tau nusibodau" ir kituose.

Kuo būdingas dainius? Ryškiu poetiniu degimu, meile žmogui, "savo lietuvišku nerimu."

"Lietuviškas nerimas"!—kiek daug tiesos, net istorinės tiesos! Juk lietuviški fašistai vaizdavo lietuvį apsnūdusiu, užsidarėliu, konservatizmo mėgėju. O iš poeto apibendrinimo seka: Nemuno žmogui visada buvo būdingas veržlumas. Bet tik klasinis priešas jo užmojus kaustė. Dabar jis laisvas, kaip gaivus pavasario vėjas. Ir jis gyvenime, kūryboje rodo didį savo talentą — sugebėjimą puošti visuomenę ekonominio bei kultūrinio atsiekimo rožėmis. Jau tūkstančiai skaitytojų su patosu sako apie Juozą Macevičių:

—Tai puikus poetas! Jis padeda savo eilėmis mums drąsiau, gražiau ir žvaliau gyventi. Perskaitę jo lyriką, mes jaučiamės dvasiniai žymiai praturtėję. Su tokia knyga, lyg su laivu, ir per audringiausią okeaną pasieksi krantą — pergalę...

Jau jo lyrikos pirmieji vainikai — "Pavasario žingsniai," "Statytojų karta" ir "Rudens liepsnos,"— liudijo, kad šalia Janonio, S. Nėries, Mieželaičio ir kitų atsistojo gera pamaina. O per pastaruosius metus jis sukūrė visą eilę naujų kūrinių, kurie byloja apie autoriaus talento nuolatinį tobulėjimą. Poetas nesustodamas kopia į poezijos aukštumų viršūnę.

Bet J. Macevičius ne mažiau įdomus ir gyvenime. Lietuvoje labai mėgiami literatūros vakarai. Ir juose visada pamatysi jaudinantį vaizdą — J. Macevičius prie tribūnos priveda poetą A. Jonyną, kuriam liga užgesino akis. Publika reikli. Bet Juozas ir gyvu savo žodžiu sugeba ją uždegti: perpildyta salė jį klausosi, lyg garsųjį dainininką, klausosi tvliai, tyliai susikaupusi. Tik paskum seka audra — klausytojų delnų šneka.

Buvo Janonio jubiliejus. Kauno dramos teatras spindi šimtais veidų. J. Macevičius prabilo apie visų mylimą poetą Janonį:

—Tai didis dainius. Bet kuri tauta gali didžiuotis tokiu talentu. Dabar Lietuvoje žėri toji diena, kurią poetas savo lyrikoje skelbė, kai jo gimtąją žemę dar slėgė, lyg juodas akmuo, naktis...

Jis atlieka didelį visuomeninį darbą. Jis dažnai dalyvauja rašytojų delegacijose. Štai kilo sumanymas aplankyti Penzą, kurioje karo pradžioje S. Nėris, Korsakas ir kiti literatūros vakaruose skaitė lietuviškai savo kūrinius. Šią delegaciją į šį miestą lydėjo Juozas. Buvo jaudinantieji susitikimai: dar atsirado žmonių, kurie prisiminė S. Nėrį, A. Venclovą ir kitus lietuvių literatus, hitlerinio priešo išmestus iš gimtojo lizdo.

Kai Amerikos pažangieji lietuviai, tikri Nemuno patriotai, atvyksta į Lietuvą, tuoj jie Vilniuje susidomi ir puikiais rūmais — rašytojų sostine. Į ją svečiams nuoširdžiai duris atidaro irgi J. Macevičius. Jis jiems su meile pasakoja apie savo kolegų darbą, kūrybinius sumanymus, išleistas ir dar spausdinamas knygas. Ir jis nudžiunga, kai iš amerikiečių išgirsta, kad ir užjūryje turi pasisekimą Lietuvos laisvės pagimdyti romanai, pagimdytos poemos, pagimdyti lyrikos žemčiūgai.

Šiemet Vilniuje, Kaune ir kitur susilaukė didelio pasisekimo "poezijos pavasaris." Jis įvyko ir Palemone — S. Nėries namo pastogėje. Jis sutraukė minių minias.

Pirmuoju prabilo Mieželaitis apie širdį — jos negęstančią ugnį. Po to apie 20 poetų perskaitė savo eilėraščius. Juos klausėsi ir Amerikos viešnia — dainininkė O. Kubilienė. Ji labai jausmingai pasveikino dainius — šio poezijos pavasario dalyvius.

Šią lyrikos šventę organizavo J. Macevičius. Bet paties šeimininko nebuvo—jis kitur susitiko su mylimais skaitytojais.

Šį geguži ir aš aplankiau jį. Jis sėdėjo už rašomojo stalo. Tuoj pakilo — nuoširdžiai pasisveikino. Bet atsisėdo ne į pirmykštę vieta, o šalia manęs. Mat, jis ir detalėse demokratiškas. Jam prisipažinau:

—Rašau atsiminimus apie Korsaką, Salomėją Nėrį, Kirša...

—Gerai. Gerai. O Kiršos "Pelenus" aš pamenu.

Literatai, pagimdę kūrinį, pas ji kreipiasi patarimo, pagalbos. Ir jis visus priima atvira širdimi — padeda uždegtą kūrybos židinį įsidegti į didelę ugnį — knygą.

O ką reiškia padėti kitam rašytojui? Tai reiškia neužbaigti savo posmo. Taip, jei J. Macevičius nebūtų tiek apkrautas darbais, darbeliais, — jis būtų padovanojęs skaitytojams dar daugiau poezijos veikalų. Jis susipažino ir su mano memuariniu audiniu apie lietuvių meno žmones..

Tą progą man jis prabilo laiškeliu: "Man labai patiko pirmasis knygos skyrius "Nemuno dainiai," kuris įneša daug naujo į mūsų rašytojų kūrybinio kelio pavaizdavimą, vykusiai atskleidžia jų žmogiškąsias savybes, parodo ju interesų platumą. Tai iš tikrųjų labai reikalingas ir vertingas darbas..."

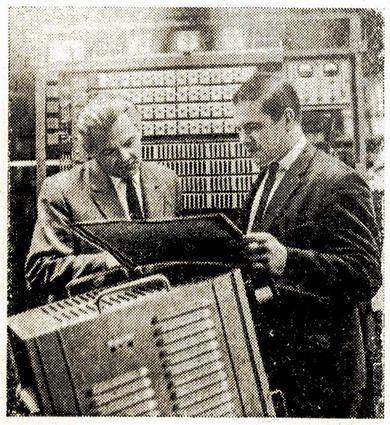

Vilniaus skaičiavimo mašinų gamyklos išleidžiama produkcija — skaičiavimo mašinos — turi didelę paklausą. Jos plačiai naudojamos šalies įmonių bei įstaigų ekonominiams, buhalteriniams skaičiavimams atlikti.

Nuotraukoje: Vilniaus skaičiavimo mašinų gamyklos direktorius Bronius Borisa (kairėje) ir elektroninio cecho derinimo baro derintojas Voldemaras Jurėnas prie aritmetinio įrenginio.

M. Baranausko (ELTOS) nuotrauka

TARSI BALANDŽIAI...

Lyg pašto balandžiai, į orą pakilę,
Tavo mintys į tolį skrenda;
Jos lekia, plasnoja tūkstantį mylių
Ir brangią
Palangę
Suranda.

Per ežerus mėlynus lekia balandžiai,
Miškais ir laukais jie skrieja,
Kol randa daržėlį, kur levažandžiai
žydi
Pasklidę
Kvapnieji.

Debesį audrų įveikti įstengia
Balandžiai, žinodami kelią,
Nakčia jie suranda mielą palangę
Ir geltonkasę
Sesę
Žadina, kelia.

Balandžiai skrenda,
Kelią atranda...
Baltais sparnais plaka...
Balandžiai įveikia
Tolį ir laiką...

J. Subata

Hartford, Conn.

Juozas Žemaitis rimtai susirgo. Buvo ligoninėje, dabar jau namie, po gydytojo priežiūra. Gaila draugo ir didelė spraga šiai apylinkei, nes draugai L. ir Joe Žemaičiai per ilgus metus buvo "Laisvės" vajininkai. Jie plačiai apvažinėdavo šimtus mylių ir gausiai paremdavo "Laisvę."

Dabar draugė Lucy Žemaitis sako, kad jinai jau negalės būti oficialia vajininke, nes ji negali mašiną vairuoti. Bet ji sako, jeigu kas jai priduos atsinaujinti prenumeratą ar naujai užsirašyti "Laisvę," jinai mielu noru tai padarys.

Žemaičiui linkiu greitai pasveikti. **J. M.**

Anglų inteligentai bėga užsienin

London. — Anglijai gresia didžiulis pavojus dėl stokos inteligentinių jėgų. Kasmet daugelis inteligentų išvyksta užsienin, daugiausia Amerikon, gyventi.

Nuo 1961 metų inteligentų išvykimas užsienin padvigubėjo. 1966 metais emigravo 4,200 inžinierių, 2,000 mokslininkų, taipgi nemažai daktarų.

Jeigu nebus emigracijai kelias pastotas, tai už 10 metų Anglijai gali būti didžiulis pavojus dėl intelektualų stokos.

Kukluksas prisipažįsta suokalbyje 3 nužudyti

Meridian, Miss. — Federaliniame teisme, kur teisiami 18 Ku Klux Klano narių suokalbyje nužudyti 3 civilinių teisių darbuotojus, kukluksas James Jordan prisipažino, kad jis kartu su kitais suokalbiavo tuos 3 nužudyti.

Trys civiliniai darbuotojai buvo nužudyti 1964 m.

Trukdo susitarti dėl atominių ginklų

Geneva. — Nusiginklavimo pasitarimuose Tarybų Sąjungos atstovas Aleksei Roščin kaltino Vakarų Vokietiją, kuri jau daranti atominius ginklus.

Pasitarimuose bandoma susitarti, kaip sulaikyti termo-branduolinių ginklų išdirbimą ir uždrausti jų naudojimą.

Washington. — Senatorius Ed. M. Kenedis sako, kad yra skandalinga padėtis su ryžių ir medikamentų išdavimu 600,000 Vietnamo pabėgėlių.

Taip jis jautriai atsiliepia apie kiekvieną literatą, prakaituojantį prie rašomojo stalo. Vėl neseniai jį mačiau Vilniuje. Jis šnekėjo apie rašytojus:

—Visi dirba...

Pats poetas priešokiais, kai kabinetas ištuštėja nuo interesantų, — irgi kuria. Tik jis nemėgsta apie savo gimdomus dalykus kalbėti. Poetui dar nėra ir 40 metų. Ir jau jo poezijos darželis vešliai pražydo. O ateityje jame sužėrės dar daugiau vaivorykščių—įvairios, sodrios poezijos žiedų.

A. Liepsnonis

Kaunas, 1967-IX-9

Užuojautos laiškai, telegramos

MIRUS ROJUI MIZARAI

Brangioji Ieva,

Neturiu žodžių, kuriais galėčiau išreikšti savo gailestį dėl netikėtos neprilygstamojo Rojaus mirties. Aš suprantu, koks tai baisus smūgis Jums, nes pats neseniai pergyvenau panašią nelaimę. Negailestinga mirtis nuskriaudė ne tik Jus—nuskriaudė ir lietuvių literatūrą, pažangiąjį Amerikos lietuvių judėjimą. Aš įsivaizduoju, kaip Jums visiems sunku, koks didžiulis pergyvenimas Jums tenka pakelti. Susikaupkite, brangioji Ieva, nepalūžkite, tvardykitės.

Rojus Lietuvoje turėjo šimtus bičiulių, prietelių, pažįstamų. Turėjau laimės ir aš jį pažinti, su juo susirašinėti, bendradarbiauti. Jis man buvo ne redaktorius, o tėvas, vyresnysis literatūrinis draugas, skatintojas. Šviesus jo atminimas man išliks visiems laikams.

Ir tiesiog nesinori tikėti, kad nebėra to didelio, tauraus pasišventusio žmogaus. Nebesinori tikėti, kad jis jau nebeparašys naujos knygos, naujo straipsnio, laiško...

Brangioji Ieva, mano širdis tebėra sužeista, kaip kad dabar Jūsų sužeista. Nors mes toli vienas nuo kito—paverkime kartu. Gal lengviau bus pernešti sielvartą tomis negandų dienomis. Ištvermės, stiprybės, brangioji Ieva!

J. Petronis

— — — — —

Brangi drauge Ieva:

Reiškiame Jums visos mūsų šeimos—nuo seniausio iki mažiausio—giliausią užuojautą mirus brangiam Rojui.

Žinia apie jo staigią mirtį mus visus čia stipriai sukrėtė. Nuolatos skaitydami "Laisvę," mes dažnai jį prisimindavome su meile ir dėkingumu ir niekada Jo nepmiršdavome...

Trokštame Jums, brangi drauge Ieva, kiek galima daugiau jėgų, ištvermės ir sveikatos šiomis sunkiomis Jūsų gyvenimo dienomis.

Prašom perduoti nuoširdžiausią mūsų užuojautą visiems "laisviečiams," netekusiems vieno pagrindinių savo šulų.

Tvirtai apkabiname ir bučiuojame Jus.

Nuoširdžiausiai Jūsų,
Helena Korsakienė
Kostas Korsakas

— — — — —

Iš Kauno:

Be galo nuoširdžiai Jums reiškiu užuojautą dėl brangaus Rojaus netekimo. Tegu mano skausmas sumažina Jūsų skausmą. Bėdoje trokštu palengvinti Jūsų likimą.

Visi Lietuvos laikraščiai išėjo su ilgu, nuoširdžiu nekrologu ir didelė fotografija Rojaus.

Prašau labai saugoti savo sveikatą. Tegu mano šie nuoširdūs žodžiai palengvina Jūsų dalią.

A. Liepsnonis

— — — — —

Iš Vilniaus:

Brangioji Ievute, Jūsų liūdesio valandoje reiškiame giliausią užuojautą.

Valė ir **Vladas Niunka**

— — — — —

Iš Kauno:

Gyvenimas niekad nebūna gailestingas; mirtis pasigrobia pačius brangiausius ir artimiausius žmones.

Leiskit Jums šią sunkią valandą uždėti ranką ant rankos ir kartu pagerbti Rašytojo ir Jūsų vyro atminimą,

Marytė Macijauskienė

— — — — —

Brangioji Ieva Mizariene,

Eltos kolektyvas giliai liūdi dėl mylimo mūsų tėvynainio, įžymaus JAV pažangiųjų lietuvių veikėjo, Lietuvos rašytojo Rojaus Mizaros mirties.

Priimkite, brangioji Ieva, mūsų giliausią užuojautą. Būkite tvirta savo gyvenimo draugo žygių tęsėja.

Lietuvos Telegramų Agentūra ELTA
Vilnius

— — — — —

Redaktoriui rašytojui Rojui Mizarai mirus, sunkioje skausmo valandoje reiškiu gilią užuojautą jo žmonai Ievutei ir tuo sykiu ir aš liūdžiu.

Mikas Mačionis

— — — — —

Užuojautos laiškai taipgi gauti nuo:
O. E. Eidukaityčių—Vilnius
Izoldos Laurinčiukienės—Vilnius
Petro ir Elenos Babravičių—Vilnius
Bernatavičių—Alytus
Prusevičių—Mižonių kaimas
Vytauto P. Mizaros—Vilnius

Mirus

ROJUI MIZARAI

Mirtis atėmė iš mūsų brangų draugą. Reiškiu giliausią užuojautą jo žmonai Ievai, giminėms ir lai jie kantriai perneša šį širdies skausmą.

A. J. PRANAITIS
Philadelphia, Pa.

ROJUS MIZARA

Reiškiu gilią užuojautą velionio žmonai Ievai Mizarienei, giminėms, draugams, "Laisvės" kolektyvui ir broliams Lietuvoje. Gaila, netekus gero draugo.

IGNAS SUTKUS,
Maspeth, N. Y.

BINGHAMTON, N. Y.

Pavykęs parengimas

Reikšmingas buvo LDS 6 kuopos pobuvis (vakarienė, kalba ir filmų rodymas), įvykęs spalio 7 d., Amerikos Legiono salėje. Svečių turėjome daugiau negu 100.

Iš pat ankstyvo ryto oras buvo malonus, gražus, patogus kelionei. Pamaniau, kad gal ir rudeninis gamtos grožis pakels žmonėms ūpą ir gal gi ir iš toliau atvyks mūsų gerieji kaimynai bendrai pabuvoti šioje šueigoje. Pagaliau kaip tik taip ir buvo.

Truputį po trečios valandos, po pietų salės virtuvėn įeina mūsų brangieji ir l a u k i a m i e j i svečiai: A. Bimba, jo žmona Ilsė ir J. Grybas. Koks tai buvo malonumas sutikti juos po smarkaus visų mūsų pritrenkimo dėl Rojaus Mizaros staigios mirties.

Po valandos ar kiek vėliau sueina į salę mūsų gerieji kaimynai, atvykę net trimis mašinomis: iš Scrantono Kazys Genys, Ignas Klevinskas ir Antanas Galinauskas; iš Pittstono Stasys Rauduvė, Lucija Rauduvienė, Verna Hichell ir Alekas Peters (Petruškevičius); iš Wilkes-Barre Elzbieta Kairaitienė, Pranas Mankauskas, Antanas Globičius ir Marė Sinkevičienė. 11 žmonių, mūsų gerųjų draugų, kurių širdys dažnai patraukia juos dalyvauti mūsų suruoštose pramogose, kaip kad šis vakaras. Dėkojame jums, draugai. Tikrai buvo malonus ir širdingas jūsų atsilankymas pas mus.

O ir vietiniai žmonės, būreliais ir pavieniais, ateidinėjo į salę, ir ji prisipildė žmonėmis.

Vakarienės stalą gražiomis gėlėmis papuošė gėlininkai J. ir K. Vaicekauskai. Visos kėdės svečių buvo užimtos. Valgį į stalus pristatė O. Kereilienė, M. Sadauskienė, U. Šimoliūnienė ir A. Kumpan. Stalus taipgi puošė gražiai atrodanti tortai, pagaminti ir padovanoti M. Sadauskienės, A. Uogintienės, O. Kereilienės, Helenos Horsky, H. Pagiegalienės, Čeponienės ir Dainienės. Cukrų, pieną ir kavutę dovanojo U. Šimoliūnienė; raugintus agurkus dovanojo N. Mačiukienė, pomidorų — F. Ewanow ir N. Strole, Endwell keptuvė — duoną. Valgymo metu salė ūžė nuo draugiškų pasikalbėjimų.

Po vakarienės O. Wellus paprašė publiką pertraukti asmeniškus pasikalbėjimus, nes tuojau bus pradėta demonstruoti filmus, vaizduojančius Lietuvos žmonių pergyventą kelią iš buržuazinės santvarkos į dabartinę tarybinę santvarką. Filmas tikrai buvo svarbus mums matyti — Lietuvos žmonių pergyventus sunkumus ir kovas dėl naujo gyvenimo.

Po filmų rodymo sekė drg. Antano Bimbos kalba. Bimba pradėjo kalbą primindamas "Laisvės" ir "Vilnies" vajus, kreipdamas skaitytojų dėmesį, kad panaujintų prenumeratas ir, žinoma, prisidėtų pagal išgalę į paramos fondą. Taip pat priminė LDS vajų įrašymui naujų narių į šią organizaciją, taipgi ir į LLD. Kvietė rašytis tuos, kurie dar nepriklauso. Toliau jis labai gražiai paaiškino apie didelius dabartinės Lietuvos skirtumus, kokių laimėjimų pasiekė per 20 pokarinių metų. Mat, drg. Bimba, kaip jis sakė, buvo nuvažiavęs į Lietuvą ką tik po karo, kai ten buvo viskas sunaikinta, o dabar rado viską taip gražiai atstatyta, ir naujų miestų atsirado, tai tikri stebuklai, sakė jis.

Mes esame didžiai dėkingi drg. Bimbai už tokią svarbią kalbą, nes daug sužinojome apie laisvąją mūsų tėvynę.

Po kalbos, drg. Grybas demonstravo antrą filmą—"Dainų šventę." Šis filmas iššaukė tikrai jaudinantį pasigrožėjimą Tarybų Lietuvos menininkų išsilavinimu, jų dainomis ir šokiais. Tūkstančiai jų dalyvauja. Gražiai pasipuošę tautiniais daugiaspalviais kostiumais. Tas sudaro neapsakomą groži, ir pajunti didelį malonumą bei pasigrožėjimą. Rodos, galėtum žiūrėti ir žiūrėti tokius filmus be jokio nuovargio.

Jums, drg. Grybai, tariame didelę padėką už šiuos filmus. Taipgi ačiū ir visai publikai už skaitlingą atsilankymą.

Atsiprašau. Šio gerai pavykusio vakaro aprašymas nėra pilnas, nes kol kas dar nesuspėjome viską sutvarkyti. Parašysiu vėliau.

Ona Wellus

Mirus
ROJUI MIZARAI

Mano širdinga užuojauta Ievai Mizarienei netekus draugo Rojaus. Taipgi užuojauta ir kitiems artimiesiems

Vera Smalstienė
Livonia, Mich.

Bridgewater, Mass.

Netekome pažangaus lietuvių darbininkų judėjimo veikėjo drg. Stanley J. Kirslio. Jis staigiai mirė savo namuose 1967 m. spalio 4 d., čia išgyvenęs apie 50 metų.

Kirslis padėjo suorganizuoti Darbininkų Kooperatyvišką Draugovę — čeverykų dirbtuvę. Ten yra buvęs pirmininku, direktorių tarybos nariu ir protokolų raštininku. Padėjo įkurti ir Bridgewater Citizens Club. Buvo "Laisvės" skaitytojas ir agentas, taip pat LDS 20 kp. finansų raštininkas ir ALDLD narys.

W. C. Prophett šermenynėje buvo daug brangių gėlių ir nemažai lankytojų, taipgi palydovų atiduoti jam paskutinį patarnavimą, palydėti į W. Bridgewaterio Pine Hill kapines. Atsisveikinimo kalbą pasakė G. Shimaitis.

Palydovai buvo paprašyti sugrįžti pietų į Anna Kirslis namus ir tinkamai pamylėti.

Nuliūdime paliko žmoną Anną (Rovaitę), sūnų ir jo šeimą Dr. S. S. Kirslis, dukterį Mrs. Genevieve Keenan ir jos šeimą ir kitas gimines ir draugus. Iš Lietuvos paėjo Kalniškių kaimo, Gelvaninės parapijos.

Geo. Shimaitis

Philadelphia, Pa.

Po šaunios LLD 6-tos Apskrities konferencijos

Nebereikia daug nei kalbėti apie mūsų organizacijos spartų draugų retėjimą: spalio 15 d. įvyko LLD 6-tos apskrities konferencija, Chester, Pa. Konferencijoje dalyvavo keturios kuopos ir visos savo pranešimuose nusiskundė per praėjusį metą sumažėjimu kuopų narių. Po du, tris ir 4 narius.

Tai buvo skaudūs pranešimai, o svarbiausia, kad mirusių draugų vietas šiemet labai sunku užpildyti naujais nariais. Tačiau neatsižvelgiant į nuostolius, konferencija vyko kuopuikiausiai: veikli, žvali, pilna energijos. Ir normaliai tvarkė draugijos opius klausimus. Aš smulkmenų neminėsiu, nes kiti draugai plačiau parašys.

Po aptarimo visų reikalų, delegatai ir pašaliniai svečiai pavaišinti skania vakariene, už kurią visi liberališkai pasimokėjo, gausiai paremta mūsų pažangioji spauda ir kitkas...

- - - -

Spalio 14 d. įvyko LLD 10 kp. susirinkimas. Daugiausiai buvo tartasi apie būsiantį parengimą spalio 29 d., A. Merkio salėj, 6024 Wayne Ave. Prie užkandžių, bus rodomi ekrane įdomūs filmai, ką tik neseniai gauti iš Tarybų Lietuvos. O gal bus dar ir kitokių meninių pamarginimų! Svečiai būtinai turi nesivėluoti nes prasidės pirmą valandą dieną. Daugelis mūsų parengimų lankytojų jau gerai žino minėtą vietą, todėl nebus kliučių atvykti.

"L." Reporteris

Worcester, Mass.

Olympia Parko reikalai.

Dabar yra rudens laikas, dar vis norisi susitikti mūsų gražiose sueigose kol dar šalta žiemužė neatėjo, tai 22 dieną spalio (Oct.) įvyksta šaunus banketas Olympia Parke. Jis ruošiamas pagerbimui mūsų darbuotojų barenderių, kurie per visą vasarą mūsų visuose parengimuose visiems gražiai patarnavo.

Čia Lietuvos Sūnų ir Dukterų Draugija, kuri valdo Olympia Parką, kviečia ir laukia daug svečių. Prasidės 1 val.

Nuo savęs ir nuo visų, kurie rūpinasi, kad Olympia Parkas gyvuotų, tariu dideli ačiū jums, draugės ir draugai, už lankymąsi į mūsų gražųjį Olympijos Parką ir mūsų puikius parengimus.

J. M. Lukas.

Miestas greitai plečias

Klaipėda. — Prieš porą metų prie Šilutės plento buvo dykvietė. Dabar paplentėje rikiuojasi dešimtys penkiaaukščių namų. Čia gyvena tūkstančiai darbo žmonių. Šiomis dienomis plačiai duris atvers "Žvėjo namai". Čia galės gyventi ir ilsėtis 400 tralerių laivyno bazės jūreivių.

Artimiausiais metais Klaipėda dar toliau pažengs į pietus. Naujame rajone vienvakarų laivų remonto įmonei bus pastatyta 152 tūkstančiai kvadratinių metrų gyvenamojo ploto.

Mirus

ROJUI MIZARAI

Reiškiame širdingą užuojautą jo žmonai Ievai šioje skausmingo liūdesio valandoje, netekusiai gyvenimo draugo.

M. Arisonas
A. Arisonas
J. Petrušaitis
A. Stripeikis
A. Švegžda
A. Purvinis
A. A. Mureikai
J. M. Stružauskai
J. L. Mockaičiai

— Bridgeport, Conn. —

MIRUS

ROJUI MIZARAI

Jo mirtis yra didelis nuostolis visai pažangiajai visuomenei. Reiškiame širdingą užuojautą šio liūdesio valandoje jo žmonai Ievai ir draugams.

— **L.L.D. 28-ta Kuopa**
Waterbury, Conn.

MIRUS

ROJUI MIZARAI

Mes, windsoriečiai (Canada) reiškiame giliausią užuojautą jo žmonai Ievai. Kartu ir "Laisvės" ir "Šviesos" štabui, kuriame darbavosi velionis.

J. Uzunaris
J. L. Svirpliai
S. E. Baltuliai
Ch. Marcinkus
V. Savickas
A. Bernatonis
L. Morkunas
S. Paberalis
Ch. S. Stankius
J. Kuodis
P. Pargelen
Ch. Valaitis
J. Rubinskas
P. Katela
J. Bartulis

Mirus

ROJUI MIZARAI

Reiškiame Ievai Mizarienei ir jo draugams širdingiausią užuojautą jų liūdesio valandoj.

Stasys ir **Kaziūnė Radušiai**
Bayonne, N. J.

Gera Dovana Jūsų Anūkams

Suteikite gerą dovaną savo anūkui ar anūkei. Įrašykite į Lietuvių Darbininkų Susivienijimą ant 20 metų santaupų (endowment) apdraudos.

Galima įrašyti į LDS vaikus nuo gimimo dienos iki 15 metų amžiaus be daktaro egzaminacijos ant sekamų 20 metų "endowment" apdraudos sumų:

$300, $500, $1,000 ir $2,000

Laikas greitai bėga. Ir štai už 20 metų jūsų anūkas ar anūkė jau gali gauti $1,000 arba net $2,000. Tai graži parama jaunam žmogui, ypatingai norinčiam siektis aukštesnio mokslo.

Bet jaunuolis, turintis "endowment" apdraudą, ir už 12 metų po įrašymo į LDS jau turėtų gerą piniginę paramą. Pavyzdžiui, jūsų anūkas, įrašytas ant $2,000 sumos, už 12 metų jau turėtų virš $1,000 pagal savo narystės paliudijimą. Jeigu susidarytų labai svarbus reikalas, jis galėtų gauti tuos pinigus.

Patarkite ir savo draugams bei pažįstamiems įrašyti į LDS savo vaikus, savo anūkus.

Dėl platesnių informacijų kreipkitės į LDS kuopą savo mieste arba į LDS centrą sekamu adresu:

LIETUVIŲ DARBININKŲ SUSIVIENIJIMAS
(Association of Lithuanian Workers)
104-07 102nd St., Ozone Park, N. Y. 11417

Abelnai apie Floridą

Daug kartų mes kalbame darba rašome tik apie lietuvius, kurių čia randasi gan daug ir dar vis daugiau pribūna iš šiaurės, mat, čia yra pensininkų "karalystė"...

Tačiau Florida turi dar ir kitas savybes, vertybes ir trūkumus, apie kuriuos toliau gyvenantiems lietuviams nėra žinoma.

Tenka kalbėti ir apie gamtą: čia ji yra maloni; vasaros mėnesiais kiek šilčiau, kas negali daug šilumos pakęsti, tiems yra sunkiau; bet gėlės žydi, sodai lapoja, citrinos sirpsta ir velėna žaliuoja, o tas liudija, kad nėra jau taip blogai.

Artinantis šiam rudeniui, kaip jau žinoma, šiaurėje ir vidurvakarinėse valstijose pajausta ankstyvos šalnos bei sniegulės, gi Floridoje mes kasdien gėrimės saulės skaistumu. Kalbant apie pasiekusius amžiaus saulėlydį, tas gerina mūsų nuotaikas...

Pagal statistiką, Amerikoje jau yra 22,000,000 senmečių pensininkų. Didelė jų dalis stengiasi pasitraukti iš didmiesčių ir susirasti vietą, kur gyvenimas eina kiek lėtesniu tempu, o tas yra Floridoje. Čia sudaromos ir geros sąlygos senmečiams. Norima, kad čia ateitų jų viso amžiaus santaupos ir Socialinė apdrauda (Social Security); tas Floridai eina labai į sveikatą.

St. Petersburgas yra vienas iš tų gražesnių Floridos miestų saloje tarp Meksikos užlajos ir Tampos įlankos, jungiasi dideliais gražiais tiltais. Švarūs paplūdimiai maudytis, prieiros žuvauti, taipgi žuvauti ant gilaus vandens. St. Petersburgas dar tik augantis miestas. Į šiaurę yra priemiesčiai ir citrusų sodai, o į rytus ir pietus dideli tiltai, arti 10 mylių ilgio.

Į Floridą plaukia turistai iš visos šalies ir net iš užsienio. Praėjusią žiemą čia lankėsi virš 16,000,000 turistų, o ateinančią žiemą manoma perviršinti tą skaičių, — jūs būkite tuo, kuris perviršys.

Florida šiuo laiku turi apie 5,000,000 gyventojų, bet sakoma, kad 1985 metais čia gyventojų bus jau tiek daug, jog Florida atrodys "tikras verdantis puodas." Statyba čia visada ėjo visais tempais. Daug žemės atima nuo agrikultūros, kerta sodus, naikina gyvulių ganyklas bei miškus, ir stato gyvenamuosius namus. Iki šiol namų kainos nebuvo aukštos, bet šiuo laiku, infliacijai didėjant, galima tikėtis, kad namų kainos kils.

Informacijos dėlei, paminėsiu, kad Florida yra viena valstija, kurios visai šaliai teikia citrusų vaisius. Kas nežino apelsino sunkos? Tačiau šiemet numatomas daug mažesnis jų derlius — jis lygus tik 1956 metų derliui. Praeitą žiemą Floridos apelsinų derlius buvo 142,400,000 dėžių, o šiemet tebus tik 100,400,000. Jau kalbama, kad jų kainos bus daug aukštesnės; mažesnis derlius ir infliacija atims apelsinų sunką nuo senelių pensininkų ir ligonių.

Keista, bet Floridos citrusų sodų savininkai džiūgauja, kad Texas valstiją ir jos citrusų sodus uraganas nuniokojo. O Floridoje derlius mažesnis, tai mažiau lėšuos nurinkti sodus, gi kainas pakėlus pajamos bus daug didesnės. Kas, rodosi, galėtų džiaugtis tokiais nepasisekimais? Turtingieji tik savimi rūpinasi.

Dzūkelis

Yucaipa, Calif.

Apie LLD kuopos veikimą

Smagu rašyti apie LLD 78 kuopos susirinkimą, kuomet organizacijos bėgantieji reikalai eina sklandžiai ir kuopos valdyba veikia sutartinai. Galima pasidžiaugti, kad į susirinkimą atsilanko veik visi nariai ir pakeltus klausimus atidžiai aptaria. Veik kas sykis lankosi ir toliau gyvenantieji nariai J. ir A. Russ iš Laguna Beach, Saviskai ir Žilinskai iš Pomona. Tas mums, yucaipiečiams, priduoda daugiau energijos veikti.

Mūsų vietiniai nariai draugai Damušiai po vakacijų kelionės biskį negalavo, o po sunkios ligos Onutė Pukienė veik susveikusi, jau dalyvavo visi.

Susirinkimo vedėja išrinkta kuopos pirmininkė M. Alvinienė. Ji raportavo, kad stengėsi atlikti visus kuopos reikalus ir gauti naujų narių, bet į šį susirinkimą nepavyko gauti. Minėjo, kad Anna Peslienė apsigyveno arti Los Angeles, reikėtų atpildyti drg. Peslienės vietą. Mūsų kuopai yra skirta kvota 5, gavom tik 3. Kvietė narius atsinaujinti laikraščius.

Užrašų sekretorius J. Dementis gerai atlieka savo pareigas.

Finansų sekretorius raportavo, kad minėjimas Jono Žeko mirties metinės sukakties pavyko: drg. Pukis pasakė gerą kalbą iš velionies gyvenimo. Šeimininkės pagamino valgio ir patarnavo, nors šiltame ore turėjo paprakaituoti. Visi dirbo nuoširdžiai. Kuopai pasidarė išlaidų $42.03. Nuo rugpiūčio mėn. išaukota $65. Dabar finansinis kuopos turtas $4,402.77. Iždininkas sutiko.

Šiame susirinkime išaukota 4 laikraščiams, Mildos namui Chicagoje, kovai prieš karą, Civilinių teisių gynimo organizacijai, viso $700.

Priimti laiškai iš laikraščių įstaigų. Kuopos vajininkai pasižadėjo darbuotis, kiek bus galima.

Nutarta suruošti parengimą lapkričio (Nov.) 4 d., pietų metu. Išrinkta energinga komisija. Bus Community salėje, prie Bryant ir Ave. H.

Kitas susirinkimas įvyks gruodžia 10 d. parko salėje, ant 7 St.

Vajaus eiga

Yucaipos vajininkams susidaro kliūtis: neturi automobilio skaitytojams aplankyti. Todėl būkite malonūs, esant progai, matykite savo kuopos laikraščių vajininkus.

Pavyzdžiui: Onutė Peslienė pirm išsikraustymo į Inglewood atėjo, atsinaujino "Laisvę" ir laikraščio fondan aukojo $5.

Taipgi Geo. Šidlauskas atsinaujino "Laisvę," "Vilnį" ir "Liaudies Balsą." Antanet Russ užrašė "Laisvę" į Lietuvą. Juozas Grinius irgi atnaujino "Vilnį" į Lietuvą ir savo prenumeratą atsinaujino. Tai puiki kooperacija.

Būsimas parengimas

LLD 78 kp. lapkričio 4 d. surengs skanius pietus. Girdėjau, kad bus ir šokiai. Rengėjai kviečia iš toli ir arti atsilankyti, linksmai praleisti popietę. Dabar oras labai puikus Yucaipoje, smagu pabūti salėje ir kieme po medžiais.

Ligonis

Antanui Shultz neseniai padaryta kairės akies operacija Redlands Community ligoninėje. Sakė, jaučiasi geriau. Linkiu gerai susveikti. Jo gyvenimo vieta 34841 Cedar Ave., Yucaipa, Calif.

. . .

Spalio 24 d. įvyks Yucaipos miesto balsavimai dėl subendrinimo vidurinių mokyklų ir nustatymo taksų kainos.

Alvinas

Brockton, Mass.

Moterų Apšvietos Klubo suruoštas piknikas po stogu Moterų Sąryšio paramai labai gerai pavyko. Draugės vietinės ir iš kolonijų sunešė labai daug visokių dovanų. Publikos buvo suviršum šimtas, vietinės ir iš kitų miestų. Visi parengimu patenkinti.

—:—

ALDLD 7 Apskrities konferencija įvyks spalio 22 d., 11 valandą prieš pietus, 318 Broadway, So. Boston. Prašome kolonijas prisiųsti skaitlingą delegaciją.

—:—

Mirė lietuviai

Adolph Tamulevičius, 84 m., mirė spalio 4 d. Liko žmona Marijona ir jų šeima.

Adam Pakulis, 73 m., mirė rugpiūčio 25 d. Liko duktė Susan Lapinski ir jos šeima Norwoode.

George Shimaitis

Spalio 16, 17 ir 18 buvo nelinksmos dienos Wall St. biržoje.

Binghamton, N. Y.

Iš LDS 6 kp. susirinkimo

LDS 6 kuopos susirinkimas įvyko spalio 2 d., Sokol salėje. Vidutinis skaičius narių susirinko.

Kuopos pirmininkė H. Žukienė pranešė, kad rugpiūčio 21 dieną mirė LDS 6 kuopos narė Helena Blinkevičienė. Pagerbta atsistojimu.

Finansų sekretorė Adelė Kumpan pranešė, kad esanti įdavus M. Simonaičiui pašalpos čekį už jo sirgimo laiką, nors jis dar nėra visiškai pasveikęs. Ir kitą čekį Juliui Blinkevičiui, tai jo motinos pomirtinę. Toliau sekretorė pareiškė, kad nariai gerai mokasi duokles. Komiteto raportai priimti.

Spalio 7 d. pobūvio rengimo komisija pateikė raportą, kad prisiruošimo darbas vyksta gerai, tvarkingai ir yra nuožiūra, kad turėsime sėkmingą vakarą.

Atlikus visus LDS 6 kuopos reikalus, buvo atsistojimu prisimintas ir pagerbtas daug metų buvęs LDS centro prezidentas Rojus Mizara, kurio gyvybė amžinai užgeso rugsėjo 23 d.

Susirinkimas vienbalsiai pravedė tarimą per spaudą išreikšti širdingiausią užuojautą velionio žmonai Ievai Mizarienei, netekusiai mylimo gyvenimo draugo, ir "Laisvės" kolektyvui, netekusiam vyriausiojo redaktoriaus, ir velionio artimiesiems.

Sekantis LDS 6 kuopos susirinkimas įvyks pirmadienį, lapkričio 6 dieną, Sokol salėje, 226 Clinton St. Pradžia 7 val. vakare. Visi kuopos nariai maloniai prašomi dalyvauti. Bus pateiktas pilnas raportas iš gerai pavykusio mūsų vakaro.

Ona Wellus

MIAMI, FLA.

Nuoširdus padėkos žodis

Nors jau pavėluota, bet prašome priimti mūsų nuoširdžią padėką visus tuos prietelius, kurie mums suteikė pagalbą laike mano vyro ligos, ypač tuo metu, kai sirgome abu.

Dėkojame Vincui Stankui, J. Kanceriui, J. Šukaičiui už aprašymą spaudoje; laiškais gavome linkėjimų greitai pasveikti. Ačiū jums, brangūs prieteliai, už suraminimo žodžius.

Namuose ir ligoninėj mus aplankė d. Bovinienė, Stankienė, P. Bakšienė ir sūnus su žmona, Jonas ir Marie Koch, Regina Kaulakienė, Bronius ir Veronika Nekrašai. Daugelis vienokiu ar kitokiu būdu suteikė pagalbą, kai kurie dar ir apdovanojo.

Laikraštyje neįmanoma visų vienu ar kitu būdu pareiškusių mums simpatiją paminėti, tik širdingai ačiū už jūsų visų nuoširdų draugiškumą.

J. ir E. Sliekai

Athenai. — Graikijos militaristinė valdžia patvarkė, kad Graikijos laikraščiams nevalia spausdinti arba skelbti žinias, kurios neprielankiai kalba apie Vietnamo karą. Taipgi uždrausta laikraščiams spausdinti žinias, kuriose būtų prielankiai rašoma apie komunistinius kraštus.

Mirus

ROJUI MIZARAI

Graudu ir gaila, netekus žymaus veikėjo. Reiškiame gilią užuojautą jo žmonai Ievai, giminėms Amerikoje ir T. Lietuvoje. Mes jau Tavo vardo, Rojau, nematome "Laisvėje", ypač Krisluose, kuriuos jau daug metų skaitėme. Nukritai su pirmaisiais rudens lapais. Liūdime Tavęs.

Stanley ir Lucy Rauduvės

Pittston, Pa.

Help Wanted Female

ATTENTION! RADIOLOGY Technician for X-Ray dept. Starting sal. $6,000 up, depending on qualifications. Teaching exp. desirable. Contact Dr. H. Reinhart, Millville Hospital, Millville, N. J. 609-825-3500. (80-87)

WOMAN, elderly. 9 to 5. Keep house, light cleaning, ironing. (2 women only). DE 2-8100. $35. Vicinity, 3rd & Fisher. (Olney). (80-82

If you are a steady worker and want a good steady job, the following jobs are available: SEWING MACHINE OPERATORS, single Needle, Pinkers, Merrow, etc. FLOOR WORKERS, Trimmers, Examiners, Hand Sewer, PRESSER, Hand Pressers and Machine Presser.

Apply:

WALLACE SPORTSWEAR

Stacy & Barclay Sts., Burlington, N. J. 609-387-3625 (79-81)

CLUBHOUSE MANAGER

Very attractive, friendly woman, over 25 to manage new golf course clubhouse, situated in Robbinsville, N. J. Various duties include some record keeping, collection of greens fees, serving light refreshments, greeting guests, etc. Interesting and diversified opportunity with excellent future for right person. Knowledge of golf not required. For interview appointment, call **Miss Virginia Smith**, c/o —

SHARON COUNTRY CLUB

Robbinsville, N. J. (609) 586-7000 (80-84)

ATTENTION. Dining room. Help. Home cooking. Pleasant working conditions. Age no barrier, can live in or out. References required. Call MR. SCHMIDT. 215-696-1531. (80-82)

FORTY FORT BLOUSE. Sewing Machine Operators on blouses. Call Factory. FORTY FORT. 717-287-9713. After 4 PM, call HARVEYS LAKE, 639-5884. (80-86)

Pranešimai

WORCESTER, MASS.

Olympia Parko Kalendorius

Spalio 22 Oct. pietus rengia parko darbuotojai, pietų virėjos, gaspadinės ir bartenderiai kviečiame parko lankytojus dalyvauti. Atsilankę nesigailėsite, nes gaspadinės ir bartenderiai prisiruošę jus priimti. Įžanga $1.50.

— — —

Spalio 29 d. bus paskutinis banketas ,— pietus rengia L. L.D. 11 kuopa naudai sukėlimui "Laisvės" 10 tūkstančių dolerių fondo. Kviečiame Literatūros draugijos narius ir "Laisvės" skaitytojus dalyvauti ir atsivesti savo kaimynus susipažinti su LLD ir "Laisvės" skaitytojais.

Įžanga $1.50. (79-80)

Nemuno deltoje

Jau daugiau kaip pusantro šimtmečio žmonės kovoja už Nemuno deltos sukultūrinimą. Ypač daug padaryta per paskutiniuosius aštuonerius metus, įsikūrus Šilutės melioracinei statybos valdybai. Nemuno deltoje per tuos metus įrengta 7 tūkstančiai hektarų kultūrinių pievų bei ganyklų, pastatyta naujos vandens kėlimo stotys. Vis platesniu frontu melioratoriai puola nejžengiamus Nemuno nendrynus. Nesenai Šilutės MSV įteiktas garbingas apdovanojimas— Darbo Raudonosios Vėliavos ordinas.

Help Wanted Male

FACTORY WORKERS. Reputable firm desires workers for night work. Perm. position. No exp. necessary. Hourly rate plus bonus, fringe benefits. **Fork Truck mechanic** also need. Perm. position. Contact Mr. Hays. BA 3-9303. (79-80)

SOCIAL WORK. Immediate opening in child welfare agency serving Venango County, Pa. (Population 65,000). Provides services in dependent and neglected children including foster home care, adoptions and protective and family services. MSW required. Salary from $6.500 to $8,000. Call or write: Children's Aid Society of Venango County, 35 National Transit Bldg., Oil City, Pa. 16301. 814-646-1283. (80-83)

MEN (2) Needed. Maintenance mechanic experienced on pumps, piping, and motors. Exp. in welding, company paid benefits. Standard chlorine of Delaware. Delaware City, Del. Phone 302-834-4536 for an appointment. (80-82)

OWN YOUR OWN—Raritan Valley Farms milk route in the Trenton area. Build a secure future for your family by operating your own business. Why not be your own boss and enjoy outdoor work by operating your own milk route to home delivered customers. We are looking for a young married man with a family. The farms will train you in modern selling methods and will help you build your business. Call 201-725-0687 or 882-0690. (78-84)

OPENINGS for wholesale Milk route in Princeton area. Good wages. Apartment for small family. Rent free. Close to job. Write P. L. 15, 1015 Chestnut St., Phila., Pa. (78-80)

HIGHWAY AND BRIDGE ENGINEERS, DRAFTSMEN AND DRAFTING TRAINEES. Perm. emp. with Nation's largest design Engineering firm. Preference for men exp. in design and preparation of plans for Highway and Bridge projects. Excl. fringe benefits and working conds., and a good chance for advancement in the firm's new office on the Main Line.

HOWARD, NEEDELS, TAMMEN & BERGENDOFF

551 W. Lancaster Ave. Haverford, Pa., LA 5-7170. An Equal Opportunity Employer. (80-81)

Male & Female

ATTENTION. COOK & COOK'S Helper, duties include coffee making and beverage distributing. Steady, reliable. Good pay and benefits. Apply in person CANTEEN CORP, PMC College, 14th & Chestnut Sts., Chester, Pa. (79-83)

FLORIST

Designer

Experienced

Main Line Shop

Call 525-0326. (79-83)

Excellent Opportunity. WOMAN or man and wife to assume light duties as housekeeper, cook and general handyman. Your own private cottage with TV. Salary open. Call 302-398-8858. (80-89)

Help Wanted Female

CLERICAL

PROCTER & GAMBLE. Opportunity for recent High School graduate with ability to work with figures. Some typing desired. We offer excellent working conditions, in a modern air-conditioned office. Many extra benefits including profit sharing. Telephone Mr. Hedden 883-2530 to Schedule interview. An equal opportunity Employer (79-81)

SEWING MACHINE OPERATORS. Fully expd. Pocket setters, all types men's jackets. $100.00 per week. 40 hrs. Apply at: EMERALD & HAGERT STS., Marie Bailey. — NE 4-6781. (77-81)

HAIRDRESSER

Experienced or will train.

Full time for nice beauty salon.

Call LA 5-9325

Start immed. (78-82)

Jei jūs norite parduoti namą ar biznį, paskelbkite Laisvėje, parduosite greit. Už paskelbimą kaina žema.

Help Wanted Male

AUTO MECHANIC—req experience front end men, on wheel balance, alignment, ball joints etc, 40 hr. week, good working conditions with all benefits. Call Randolph Chev. EM 5-2000. Ask for Joe Dulini. (69-81)

TRACTOR OWNER OPERATORS

Long lease. Steady work. Call from 8 AM to 5 PM. 201-RA 2-1922 or 201-FO 9-8241. (76-82)

PRODUCTION WORKERS

Experience Not Necessary

Afternoon Shift

Good fringe benefits.

Apply in person

BUSINESS SUPPLIES CORP. OF AMERICA

Rt. 1, Monmouth Junction, N. J. (77-83)

MEN. Earn money and learn a trade at the same time. Roofing & sheet metal. Start at $2 an hour. Rapid advancement. Our mechanics make $4 to $5 per hour. Must have car. Ambler area. MI 6-2898 (76-81)

TRAINEE

Needed for production line. No experience necessary. Good Company benefits. Call Personnell Office. 609-737-3400 (Princeton, N. J.) (79-80)

CAFETERIA HELP Wanted for mod. up-to-date cafeteria. Dishwashers, cooks, salad makers and service line workers. Apply Personnel Office. F. W. WOOLWORTH'S Moorestown Mall, Moorestown, N. J. (80-82)

ATTENTION!

EXPERIENCED OR TRAINEES

BOAT CARPENTRY. Learn the skilled craft of boat carpentry which is always in demand. October 16th is the starting day for paid-on-the-job training. Come in immediately for an employment interview at PACEMAKER Employment office, Philadelphia Ave., and Duerer St., Egg Harbor, N. J. PACEMAKER CORP., Harbor pleasure boats. "An Equal maker of Alglas, Pacemaker Egg Opportunity Employer." (80-82)

PLASTIC FACTORY WORKER

No exp. necessary, Mach. ability. Driver's license, permanent position. Willing to work, able to learn. Woodworking ability desired. Call NE 4-4664, Mr. Robb. (79-80)

T. V. SERVICE MEN with ability in servicing color and black and white T. V. in the customer's home. Exp. pref., however, we are willing to train a good black and white technician for color repair. Radio dispatch truck and all tools are furnished. We now operate the finest most modern shop that can be found anywhere. Liberal Co. benefits incl. hospitalization, group life ins., sick and accident insur., pd. holidays and vacations. We offer the highest pay. standards available This Co. has never had a seasonal lay off. For a confidential interview call or write MINUTE MEN INC., 2622 Fifth Ave., McKeesport, Phone 672-9745. (80-82)

ATTENTION! FOTOSETTER OPERATOR. Or clean hot metal operator. Will pay premium rate. All benefits, hospitalization, etc. Telephone Scranton, collect. (717) 346-2095.

PRINTCRAFT

1509 Maple St.

Scranton, Pa. 18505 (80-81)

SPINNING, WINDING, TWISTING.

Experience or Learners.

Apply at office:

KRAEMER TEXTILES, INC.

240 S. Main St., Nazareth, Pa. 759-4030 (74-80)

MIESTE PASIDAIRIUS

Metinis filmų festivalis Lincolno centre atėjo ir praėjo. Jis šiais metais pasižymėjo gan aukštu meniniu lygiu ir filmų gausumu. Paskutinis vakaras tikras čiukuras. Buvo rodyti du filmai, tarptautiniai gamintas "Toli nuo Vietnamo" ir tarybinis filmas apie Lenino jaunystę, čia vadintas "Sūnūs ir Motinos."

Toli nuo Vietnamo buvo pilno metražo dokumentinis filmas, kurį pagamino kelių šalių filmininkai: prancūzai Goddard ir Renais, olandas Joris Ivens, amerikietis Klein. Kiekvienas filmavo atskirą dokumentinį filmą ir tie paskui buvo kartu sudėti, suredaguoti ir apvienyti. Ivens savo dalį filmavo Šiauriniame Vietname.

Filmo nusistatymas buvo aiškiai anti-imperialistinis, simpatizuojantis su Vietnamo Liaudimi. Sakoma, kad valdžia bandė paveikti festivalio rengėjus ir pašalinti tą filmą, bet jai nepasisekė. Faktinai to filmo rodymas paskutinį festivalio vakarą buvo aiški Amerikos intelektualų manifestacija prieš Johnsono karą. Kuomet filmo rodymas buvo baigtas, tūkstantinė publika plojo net per keliolika minučių. Salėje net girdėjosi šūkiai: "neeikime namo — demonstruokime dabar už karo pabaigą!"

Filmas apie Vietnamą buvo paskutinis festivalio numeris. Tą patį vakarą, kiek anksčiau, buvo rodytas tarybinis filmas apie Lenino jaunystę. Jis buvo priimtas palankiai, plota ilgokai. Tik dalis publikos, ypatingai jaunuoliai, jautėsi kiek nusivylę. Mat, pavadinimas šio filmo labai panašus į kito tarybinio filmo, kuris čia buvo anksčiau rodytas po pavadinimu "Tėvai ir sūnūs". ir kuris skaitomas tarybinės kinomatografijos 'Nauiosios bangos' pavyzdžiu. Daugelis atėjo matyti filmą, manydami, kad tai anas. Vienas jaunas studentas, kuris sėdėjo šalia manęs, iki pat filmo vidurio, kaip matyti, nežinojo, kad tai apie Lenina (Vladimir arba Valodia Ulianov jam nieko nereiškė). Tik kai artinantis prie filmo galo jaunasis Vladimiras pirmą karta pasirodė ekrane su barzdele, mano kaimynas su didele nuostaba sau tarė: "Ka tu sakai! Juk tai Leninas!"

.....

Kultūriniame bare New Yorke dabar nemažai "importo" iš socialistiniu šalių. Šių savaičių bėgyje čia matėme Maskvos cirką, Jugoslavijos liaudies šokių ansamblį, Čekoslovakijos filmą "Lėtieji traukiniai," Varšuvos žydų valstybinį liaudies teatrą.

Maskvos cirkas čia lankosi jau antrą kartą. Atsiliepimas nepaprastai palankus. Visi kritikai nurodo, kad tarybinis cirkas tai ne karnivalas, o tikras menas. Ypatingai įvertinami pajacai-klounai, gimnastai, magikai. Net ultra-reakcinis "Daily News" turėjo pripažinti, kad geresnio cirko pasaulyje nėra. Bet Daily News-iškai pridėjo:

"Mūsų admiravimas labiausiai nukreiptas į meškas, ypatingai į tas kurios vairuoja motociklus. Bet jeigu lokių atžvilgiu rusai nepirmautų, tad kur kitur?"

Apie Jugoslavų šokių ansamblį kai kurie kritikai sakė, kad jis toks linksmas, gyvas ir entuziastiškas, kad sunku pasakyti, kur baigiasi menas ir kur prasideda gryna, džiaugsminga energija. Sakė vienas kritikas: "Nestebėtina, kad jie supliekė vokiečius partizaninio karo metu..."

Čekoslovakų filmas "Lėtieji traukiniai" vaizduoja nacinės okupacijos laikmetį Čekoslovakijoje. Filmas visų kritikų įvertintas kaip puikiausias.

Lenkijos Žydų liaudies teatras, kuriam vadovauja Ida Kaminska, čia gastroliuoja pirmu kartu. Tai Lenkijos žydų teatras, išlaikomas valstybės, panašiai kaip pačių lenkų, vaidinas žydų kalboje. Čia jis perstato vieną Brechto veikalą ir pačių žydu klasikini veikalą "Mirele Efros". Panašiai kaip pačioje Varšuvoje, ji čia lanko žydai ir nežydai.

.....

National Maritime Union (Jūrininkų unijos) namas Septintoje Ave. per kelius mėnesius buvo "papuoštas" didžiuliu plakatu "All the Way With LBJ," — kitaip sakant, reiškė savo pritarimą Johnsono karui Vietname. Dabar tas didžiulis plakatas tyliai nuimtas.

Unijos vadovybė sako, kad plakatas nuimtas, nes jis buvo ne-estetinis, gadinantis pastato išvaizda. Bet gerai informuoti šaltiniai sako, kad dėl to plakato buvo daug nepasitenkinimo eiliniu jūrininku tarpe, ir tai dėl to jis pašalintas.

Uostininkų unijos (ILA) vadovybė irgi remia Johnsono kara. Uosto srityje, prie prieplaukų, dažnai gali pamatyti panašius plakatus. Bet ir jie su laiku pranyks. **B.**

Brooklyno Flatbush rajone, 156 E. 21st St., durklu nužudyta Mrs. Olga Dietrich, apie 70 metų, ir jos duktė Emily Oill, 50 metų. Kaimynai girdėjo ju šauksmą pagalbos, pašaukė policiją, bet pagalba pribuvo per vėlai. Mrs. Oill sūnus Charles įtartas žmogžudystėje.

Skris, važiuos į Washingtoną

Spalio 21-22 visi keliai iš New Yorko yes į Washingtoną, jie bus užtvinę neparastais keleiviais — reikalautojais taikos.

Vieni jų užsisakė lėktuvuose vietą. Minios moterų užpildė visą ilgą traukinį. Daug kitų iš daugelio miesto rajonų išvyks čarteriuotais busais, o dar kiti riedės link Washingtono privačiomis mašinomis.

Washingtone veiksmai, kaip buvo demonstracijų šaukėjų numatyti, yra maž daug tokie:

Spalio 21-os rytą iš visų transportacijos punktų protestuotojai prieš karą suvyks prie Lincoln Memorial. Čia apie 12 valandą prasidės mitingas, išklausys kalbų ir meno programą. Iš šio mitingo maršuos link Pentagono, kur šaukia antrąjį mitingą.

Atskiros grupės, turinčios savo planus iš anksto, atliks kai kuriuos vizitavimus bei piketus.

Organizuotai keliaujančios grupės, be abejo, gaus visos dienos veiksmų programą nuo savo vadovų busuose ar traukinyje.

Masinis mitingas Che Guevarai pagerbti

Spalio 26-os vakarą viešbutyje Diplomat, 43rd St. tarp 6th ir 7th Avenues, įvyks masinis mitingas pagerbti Lotynų Amerikos revoliucinį darbo žmoniu vadovą Che Guevarą. Iš Bolivijos, kur paskiausiu metu Guevara veikė su liaudies partizanais, pranešimai sako, kad jis ten buvo sugautas ir nužudytas.

Greta pagarbos kovotojui, čia bus proga susipažinti su Pietų Amerikos padėtimi ir kaip visa tai liečia ir mus. Tikimasi įžymių kalbėtojų. **D.**

New Yorke mažesniems taksiams leidžiama vežti 4 keleivius, didesniems 5. Vėliausia taisyklė leidžia pridėti iki 7 metų amžiaus vaiką.

Narkotikų kontrolės komisija planuoja Long Island City ikurti narkotikams gydyti centrą. Industrialistai priešinasi, nori erdvės bizniui.

Aido choro žinios

Pirmiausia labai svarbu pranešti aidiečiams, kad sekančios savaitės penktadienio vakarą, t. y. spalio 27 d., "Laisvės" salėje bus fotografuojamas visas Aido choras. Būtinai visi susirinkime. Reikalinga turėti naują klišę "Laisvės" koncerto skelbimams.

-:- -:- -:-

Paskutinėse pamokose pirm. J. Lazauskas išdavė išsamų raportą iš draugų Ventų pagerbimo baliaus. Daug darbo, triūso bei pasišventimo, bet rezultatai geri. Prisirinko pilnutėlė salė svečių, gražiai pasivaišino ir palinkėjo draugams Ventams geriausios sveikatos ir laimės.

-:-- -:- -:-

Nelė ir Povilas padėkojo Aido chorui už surengimą banketo; jie reiškė širdingą padėką visiems, kurie vienokiu ar kitokiu būdu prisidėjo prie šio baliaus.

-:- -:- -:-

"Laisvės" direktorių vardu Povilas Venta pakvietė Aido chorą dalyvauti jų rengiamame koncerte. Jis kvietė visas choro grupes ir solistus. Choras mokosi naujų dainų ir žada išstoti su viena ypatinga ir reikšminga daina, kuri buvo labai pakartojamai dainuojama Tarybų Lietuvos menininkų Kanadoje — Expo-67, Lietuvos Dienoje.

-:- -:- -:-

Sunku aidietei Ievai Mizarienei pergyventi staigią Rojaus mirtį, bet vis tik, laikui bėgant, palengvės tas širdies skausmas. Aidiečiai linki draugei Ievai ištvermės iškęsti tą baisųjį smūgį... **H. F.**

Visų tautų koncertas

Amerikinis sveturgimiams ginti Komitetas rengia Visu Tautu **koncertą-mitingą** lapkričio 19 dieną. Barbizon Plaza Hotel Teatre, 58 St. ir 6th Ave. N. Y.

Pradžia 2 val. dieną. Įžanga 99 c.

Dainuos Aido choras, ukrainiečių duetas. Jacqueline Sharpe demonstruos liaudies dainas. Ispanai šokėjai šoks savo tautiškus šokius.

Kitoje laikraščio "Laisvės" laidoje kitus programos dalyvius atžymėsime

Prašome jau dabar įsigyti įžangos tikietus. Ju turi ir lietuviai, Visu Tautų parengimams talkininkai.

"LAISVĖS" KONCERTAS

Šiuo pranešame, kad jau "Laisvės" koncerto bilietai atspausdinti. Galite įsigyti Administracijoje.

Dar pilnas susirašinėjimas su koncerto artistais neužbaigtas. Kai tik bus viskas sutvarkyta, pranešime skelbime. O tuo tarpu prašome pasižymėti data, Lapkričio 12 d., ir dalyvauti koncerte. Pakalbinkite ir savo draugus. Pradžia 2 val. popiet, įžanga $1.50 asmeniui. Vieta — New National Hall, 261 Driggs Ave., Brooklyne (Greenpoint). Vėliau bus praneštas kelrodis.

Iki pasimatymo koncerte!
Koncerto Komisija

New Yorko valstijos teismas nusprendė samdyti apie 100 advokatų apgynimui teismuose beturčių skurdo rajonuose.

Pr. Buknio sesuo mirė Tarybų Lietuvoje

Rugsėjo 22 d. staigiai nuo širdies smūgio mirė Pr. Buknio sesuo Agnieška Zableckienė. Ji gyveno Tryškių miestelyje, Telšių rajone. Ji buvo sulaukusi apie 90 metų amžiaus.

Liko liūdesyje JAV Pranas ir Nastė Bukniai, sesuo Ieva Kavolienė Brocktone, ir kitos sesers vyras ir dukra — Charles ir Helen Rakowsky, kurie gyvena Floridoje. Ši sesuo, kuri gyveno Floridoje, mirė pradžioje šių metų.

Lietuvoje liko liūdintis sūnus Jonas ir jo šeima.

Reiškiame giliausią užuojautą draugui Pranui ir kitiems A. Zableckienės artimiems.

Draugą Praną ir Nastelę šiais metais lyg ir vejasi nelaimės. Jie ir vienas ir kitas turėjo panešti ligas ir giminių mirimus...

Bet viena gera žinia — Pranas grįžta šiandien (ketvirtadienį) iš ligoninės, kur jam teko pabūvoti arti keturių savaičių. Linkime Pranui greit pilnai susveikti. **Ieva**

Nuoširdus dėkui už atjautimą

Susirgus ir pergyvenus mažą operaciją, teko atsitraukti nuo bet kokio visuomeniško darbo. Labai gaila, kad negalėjau bendrai su Jumis apraudoti gerbiamą ir mylimą draugą R. Mizarą. Teko tai pergyventi vienam.

Džiugu, kad turiu tokią gausą draugų ir draugių, kurie prisiuntė užuojautos laiškučius su linkėjimais greitai pasveikti. Toks Jūsų visų širdingumas sustiprino mane dvasioje ir pagelbėjo man pergyventi visus nemalonumus. Gaila, kad negalėsiu visiems atskirai padėkoti. Dar kartą širdingai dėkoju visiems už širdingą užuojautą ir už aplankymą manęs ligoninėje ir namuose.

Povilas Bečis

Nužudė ir nusižudė

New Yorko Elmhurst rajone savo bute rasti negyvi trys šeimos nariai: Harry C. Williams, žmona Margaret, duktė Elizabeth. Policija įtaria, kad Williams jas užmušė plaktuku, o pats nusišovė.

Lavonus atrado kaimynams pasiskundus, kad iš to buto eina biaurus dvokas. Spėja kad žmogžudystė įvykdyta prieš apie dvi savaitės.

Ar tu prieš karą?

Panašūs klausimai kartojami šimtais kartų tarpe vidurinių ir aukštesniųjų mokyklų studentų ir mokinių. Abieji parodinėja savo idėjų pranašumą, įtikinėja.

Columbia universiteto studentai pasitelkė praktišką priemonę: prieškarinė grupė pastato ties universiteto rūmais budėtojus už taiką, su išrašytais dideliuose plakatuose šūkiais. Ten pat netoli išeina ir užkarinių grupė su savais karo staugliams palankiais šūkiais.

KRISLAI

(Tasa iš pirmo psl.)

Jis taipgi neatsisakydavo jokių visuomeninių pareigų. Net ir šiais metais kartu vykome į "Laisvės" piknikus, į Montrealį, į parengimus.

- - -

Tad, draugai, geriausias paminklas mūsų Rojui, tai tęsimas jo darbo...

Kiekvienas, pagal išgalę, padvigubinkime savo veiklą. Lai šis mūsų "Laisvės" vajus būna kur kas geresnis negu pirmesnieji. Pagyvinkime veiklą mūsų draugijose—LLD, LDS ir LMS.

Aš dirbsiu, kiek tik mano jėgos leis. Prašau to pat ir visų draugų.

- - -

Atskirai parašysiu padėkos žodį už visas išreiktšas užuojautas. Noriu visiems draugams tarti širdingą ačiū už viską.

- - -

O dabar prie pirmųjų mano užduočių. Noriu prašyti LLD draugus: turėkite biskį kantrybės, laukdami atsakymo į jūsų laiškus arba mokesčių pakvitamų. Bandysiu viską atlikti greitu laiku.

- - - -

Kaip žinote, Juozo Baltušio knygą "Tėvų ir brolių takais" jau išsiuntinėjome visoms kuopoms ir pavieniams. Taip pat išsiųsta ir angliška knyga. Už šį darbą noriu tarti širdingą dėkui draugams Jonui Grybui, Jurgiui Bernotui ir Ilsei Bimbienei. Jie man daug pagelbėjo.

- - -

Spalio 21 d., šeštadienį, bus milžiniška demonstracija Washingtone prieš karą Vietname. Niujorko Lietuvių Moterų klubas paskyrė $50 šiam žygiui. Tikiu, kad vyks bent keturios-penkios narės pridėti savo balsą prie šio taip svarbaus protesto.

Areštuota Mrs. Kapraki, Brooklyno 5th Ave. agentūros savininkė, kaltinimu, kad ji iš senyvos moters išvilijo $30,000. Sakoma, kad ji apgavo daugelį žmonių, jai patikėjusių vedimą jų reikalų.

New Yorke nuomininkai protestuoja prieš leidimą nuomas kelti. Sakoma, kad patyliukais kai kuriems namų savininkams leisti pakėlimai po 7½ procento.

Parengimų kalendorius

Spalio 22 d., LLD 2 Apsk. konferencija, Harrison, N. Jersey.

Spalio 28

V. Gasiūnienei pasitiktipriimti banketas "Laisvės" salėje, pradžia 5 val.

Spalio 29 d. LDS 3 Apskrities konferencija, Liet. klubo salėje, 17 Ann Street, Harrison, N. J.

Lapkričio 12 d.

"Laisvės" koncertas, New National Hall, 261 Driggs Ave., Brooklyn, N. Y. Pradžia 2 val. popiet. Įžanga $1.50 asmeniui.

Lapkričio 19 d.

Visų Tautų koncertas New Yorke. Lietuviai prašomi būti veikliais dalyviais.

Ieškomi

Norėčiau sužinoti kur gyvena Amerikoje mano dėdės Petras ir Kazimieras Kupriūnai. Žinantieji apie juos, malonėkite pranešti man. Ačiū. Kazys Kupriūnas, Pakrojo rajonas, Linkuvos paštas, Kalpokų kaimas, Lithuania, USSR.

Ieškau savo dukterų, Louise ir Anna Gabrytės. Gal jos mano pavardę nenaudoja. 1932 metais mano žmona išvyko gyventi Harrison, N. J. Louise tuomet buvo apie 6 metų amžiaus. Žinantieji apie jas, meldžiu man pranešti. Iš anksto tariu ačiū. John Gabrys, 101 Bowery Hotel New York, N. Y., 10002.

(80-81)

PUIKIAUSIA DOVANA BILE KAM

Geriausios, autentiškos, ilgai grojančios lietuviškos plokštelės. Gražiai supakuotos. Gaunamos Monaural ar Stereo garsais ant

REQUEST RECORDS

Neprimikite kitokių, tiktai originališkas Request Records plokštelės. Gaunamos jūsų kaimynystėje krautuvėse.

Arba rašykite dėl katalogo, gaunamas veltui.

REQUEST RECORDS
66 Mechanic Street
New Rochelle, N. Y. 10801

HELP WANTED FEMALE
LOOPERS
Experienced on French looping. Good pay. Modern mill.
TW 4-8600

"LAISVĖS" KONCERTAS
Rengia Laisvės Bendrovė

Sekmad, Lapkričio 12-tą
(November 12th)
Koncerto pradžia 2-rą val. popiet

NEW NATIONAL HALL
261 Driggs Ave., Brooklyn, N. Y.

Salė bus atdara 12:30 P. M. Įėjimas $1.50

Anksčiau pradedame programą iš toliau atvykstančių patogumui. Programai pasibaigus, dar bus šviesu, lengviau bus nors iš New Yorko miesto išsigrūsti per trafiką, grįžtant namo.

Rūpinamės sudaryti programą, vedame derybas su žymiais talentais iš tolimesnių miestų.

Labai lauksime svečių iš tolimesnių miestų.

ŠVENČIŲ NUOLAIDOS

ant automobilių, televizorių, plokštelių, radijų ir motorciklų URAL—2 & K—750 su šoniniais karais) perkami kaipo
DOVANOS Giminėms gyvenantiems U.S.S.R.

* * *

Nuolaidos kainose dėl viršminėtų dovanų pažymėtos mūsų kainų kataloge įvykdomos

Nuo **SPALIO 1 iki GRUODŽIO 31, 1967**

.....

Dėl detalių kreipkitės prie mūsų skyrių:

GLOBE PARCEL SERVICE, INC.
716 Walnut St., Philadelphia, Pa. 19106
Tel. 215 WA 5-3455
ar į bile mūsų skyrių.

COSMOS PARCEL EXPRESS CORP.
45 West 45th St., New York, N. Y. 10036
Tel. 212 CI 5-7905
ar į bile mūsų skyrių.

PACKAGE EXPRESS & TRAVEL AGENCY, INC.
1530 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y. 11216
Tel. 212 IN 7-5522
ar į bile mūsų skyrių.

Arba tiesiai iš

PODAROGIFTS, INC.
220 Park Avenue South, New York, N. Y. 10003
Tel. 212—228-9547